

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОКРУЖНИ СУД У БЕОГРАДУ
ВЕЋЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
Посл. бр. К.В. бр. 06/2005

ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА

Са главног претреса од 25.09.2006. године

/

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добар дан свима.

Констатује се да је веће у неизмењеном саставу.

Констатује се да су на главни претрес приступили:

- **Заменик Тужиоца за ратне злочине Богдан Станковић,**
- **Пуномоћници оштећених, адв. Драгољуб Тодоровић и Наташа Кандић,**

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли су оптужени сви ту?

-Оптужени Медић Слободан, за браниоца Перковић Мирослава, јавља се адвокат Јеврић Зоран.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је то договорено са оптуженим? Јесте, у реду.

- **Оптужени Петрашевић Пера и његов бранилац, адвокат Левајац Зоран,**
- **Оптужени Медић Александар, са браниоцем, адвокатом Фајфрић Жељком,**
- **Оптужени Вуков Александар, његов бранилац Левајац Зоран и**
- **Оптужени Медић Бранислав, са браниоцем, адвокатом Јеврић Зораном.**

Присутан је судски вештак, професор доктор Слободан Јовичић.

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

Да се главни претрес одржи.

НАСТАВАК ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА

НАСТАВАК ДОКАЗНОГ ПОСТУПКА

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја ћу замолити само да дође вештак. За данас смо заказали, као што знате, да у вези самог вештачења које је обављено и свима вама достављено,

/

да се изјасни вештак у вези, ако буде неких питања и да видимо, ја нисам добила никакве примедбе на налаз вештака у овом периоду, а вероватно ће бити питања, па ћемо имати прилику да саслушамо вештака. Може да приступи вештак. Добар дан.
СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Добар дан.

Судски вештак Слободан Јовичић, са списка судских вештака, са личним подацима као у списку, упозорен, поучен, па изјави:

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви сте извршили вештачење као што је у наредби суда дато, ЦД-а, који је Вама достављен.

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Доставили сте нам налаз и мишљење са закључком, па нам реците основне ствари, шта сте нашли по Вашем, какав је закључак и, пре свега, да ли остајете при овом вештачењу које сте нам доставили?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: По Вашој наредби, ја сам добио један ЦД који сам требао да вештачим, са основним циљем да се направи, пре свега, транскрипт и у Вашем налогу је било наредби, пардон, неколико захтева. Поред транскрипта, да се обради сам снимак, аудио снимак и да се шумови по могућству потисну, како би се добио разумљивији снимак и наравно да утврдим да ли постоји у датом, на датом ЦД-у евентуално неких манипулација у смислу избацивања, убацивања делова снимака и тако даље. Ја сам то урадио, добили сте извештај. Претпостављам да сте сви то детаљно погледали. Наравно, при свим овим резултатима који су, да тако кажем, објективног карактера, ја наравно стојим иза тога и остајем. Могу само да још пар речи кажем везано за процедуру, како сам то радио и шта сам суштински пронашао. У основи први захтев везан за прављење транскрипта, могу рећи да је транскрипт прављен доста комбиновано, у смислу да сам радио, пре свега, на овом оригиналном ЦД, материјалу који сам добио и након обраде у оном смислу аудио снимка и потискивања шумова, побољшања квалитета, да сам транскрипт накнадно и на тако обрађеном снимку проверавао и допуњавао.

У транскрипту сам детаљно навео и места где сам у самом аудио делу снимка са ЦД-а, пронашао одређене манипулације на самом аудио снимку. У основи, одмах да кажем, на почетку да у овом видео делу нисам констатовао и утврдио да је било манипулација, док на овом аудио делу је било веома много манипулација. Ја сам најинтересантније, најзначајније, најтипичније издвојио, овде документовао. Наиме, показало се да постоји доста места у том аудио делу где је сигнал, аудио сигнал исецан, избациван, састављан, компримован, у времену експандован и тако даље. То је све описано, да не понављам да не дангубимо. Једноставно, ја сам то све назначио и коначно ево моје мишљење на крају, видели сте јесте да у том делу ЦД-а, који се односи на аудио снимак, јесте било неких интервенција. У видео делу није било. Сам видео материјал који се односио на онај сегмент који је био предмет вештачења, се састојао из 26 ових различитих кадрова и ево, у прилогу је дат и сам транскрипт. Оно што је још било питање, да ли је цео овај видео материјал сниман једном камером или са више уређаја, анализом, пре свега на аудио делу, констатовао сам неке неуобичајене елементе у аудио сигналу и спектру који су ми указивали и наиме који су се козистентно провлачили кроз цео аудио материјал, што сам протумачио да је то последица самог уређаја који је употребљен у снимању. Према томе, то ми је

/

била јасна индиција да је један уређај коришћен за снимање комплетног овог видео материјала који сам вештачио.

Ево, да не дужим даље, толико у најкраћем, ако има питања ту сам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Чланови већа, изволите, да ли има питања неких за вештака.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Само мало да разјаснимо. Ви кажете, Ви кажете да је видео материјал настао једним уређајем?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Да.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Да ли то значи да је и видео запис настао једним уређајем, јер је то једна целина, тај аудио и видео материјал са којим ми располажемо, да ли је он у целини настао са једним уређајем?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Да.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Добро. Друго што ме интересује, Ви говорите о томе да је на аудио запису је манипулисано, у смислу да има неких изобличења тог аудио записа, убацивања, избацивања, уствари?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Јесте.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: А за сам видео запис кажете, да на видео запису тога нема? Како је то технички могуће урадити, пошто истовремено, значи, они су, што би рекли, синхронизовани, аудио и видео материјал су синхронизовани, то је један носилац звука и слике, како је то могуће? Каква је потребна техника за тако што?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Могуће је, пазите, и овај софтвер који сам ја користио за анализу видео снимка, он омогућава да се раздвоји посебно видео део, посебно аудио део. Тако сам и ја радио, тако сам и анализирао посебно видео део ЦД снимка, видео снимка и посебно аудио део и у тој анализи посебно видео дела, нисам нашао ништа што индицира да је исецано, убацивано и тако даље, значи никакве манипулације нисам уочио у видео делу. У овом аудио делу, нашао сам то што сам и навео у извештају. Могуће је, једноставно.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Дакле, потребни су ипак неки ранији уређаји и технике?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Тако је.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: То није само оно део траке, па се исече и тиме се исече комплетан видео и аудио запис, него се сегментарно реагује, односно делује на једном, а други се остави нетакнут, ако Вас ја добро разумем?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Добро ме разумете и треба још и ово да објасним. Када се раздвоји видео део од аудио дела, они су независни фајлови. Према томе, тако сам и ја радио, defacto у обраду сигнала, аудио сигнала у потискивању ових сметњи. Значи на том аудио делу сам применом различитих софтвера успео да потиснем колико сам успео, колико је омогућавало и техника и софтвер и тако даље, да потиснем шум, побошљам квалитет и да после спојим аудио и видео део у јединствен снимак, као што је и на оригиналном ЦД-у који сам имао. Што се тиче манипулација на овом аудио делу снимка, пошто се добије тако независан аудио фајл, на њему се може исецати, паковати, крпити или већ како год хоћемо и комплексније манипулације радити на сигналу, с тим што је онда проблем синхронизације са видеом и управо ту сам и најлакше успео да констатујем да у снимку постоји, пре свега, одређена изобличења која су ми указивала на постојање неких нерегуларности. Наравно, када сам се упустио у детаљну анализу, онда сам констатовао и ово што сам у извештају дао. Наравно, то није једноставно, јер код слушања човек мора да буде експерт и стварно стручњак да примети прво да у аудио

/

сигналу постоји нешто неуобичајено, нешто што није лингвистички или фонетски блиско људској природи и људском говору и на таквим местима сам ја, уствари, одмах се сконцентрисао и утврдио да ето на појединим местима стварно постоје нерегуларности које нису уобичајене за говор, нормалан говор. Јер, на пример, на више места у целом снимку говорни сигнал је буквално исечен и то се једноставно види у таласном облику. То је једна ствар што се види, али то је и доказ да је управо намерно нешто урађено, јер једноставно вокални апарат човека не може да произведе такав сигнал, никако. Према томе, то је сигурно урађено овако вештачки, односно руком. То је мало шири одговор на Ваше питање.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Разумем. Ево како ја то замишљам. Нека ми се не замери што ја то тако представљам, али за мене су то две врпце исте дужине које се међусобно прате и сада, ако се из једне исече један део, па се ови крајеви споје, ова ће бити краћа од ове друге. Е сада, како се надомести, како се надомести та сада неједнака дужина аудио записа у односу на видео запис, да ли се то постиже неким растезањем овог аудио записа, његовим успоравањем да се добије на дужини, па отуда оно изобличење типа, ниских, дубоких тонова?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: У праву сте, то је један од поступака и ја сам констатовао на неколико места управо тако нешто, да је говорни сигнал експандован, када је исечен сегмент један, један говорни сегмент је експандован да би се надоместио тај сегмент у временској оси.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Та празнина?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Тако је. А други поступак јесте, што сам ја исто овде констатовао, да је тај сегмент који је избачен, убацивани су неки други сегменти са стране, тек толико да се попуни та настала рупа. Тако да је до тога долазило, уствари, до изобличеног говорног сигнала који сам ја у старту констатовао и онда сам кроз анализу дошао до управо таквих закључака.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: На том делу, на том делу где је тај проблем у аудио запису, на том делу видео записа који треба да му одговара, да га прати, нисте приметили никакве манипулације, односно, ако сам добро схватио, на целом видео запису, видео материјалу, нема манипулација или их бар не примећујете?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Нема, нема. Једино на видео делу ових 26 различитих кадрова су јасно евидентирани и јасно се види прелазак са кадра на кадар.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Разумем, хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Тужиоче, имате ли неких питања?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ово да наставимо где је вештак стао. Да ли је могуће да се видео део једноставно, тај кадар скрати, а да то Ви нисте у стању да констатујете?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Пазите, ако би се снимак праврио у лабораторијским условима, то би у идеалном случају могло да се уради. Међутим, овде је типичан пример управо везано и за сам овај уређај, камеру, да сваки прелазак са кадра на кадар, ја сам користио софтвер где сам могао да видео материјал спустим на нивоу слике појединачно, тридесет слика у секунди је било, тако да сам сваку слику, имао приступ свакој слици и тамо где се прелази са кадра на кадар, јасно се види претходна слика која следи прекиду, да садржи буквално и сенку ове наредне слике из следећег кадра. То је специфика самог овог уређаја, камере и тај ефекат се појављивао на сваком преласку са кадра на кадар. Наравно, мене је интересовало управо ово Ваше питање, па сам ја пробао у једном кадру да исечем један део снимка, да избацам, да саставим и да видим да ли ће такав прекид бити евидентан и

/

какав је. Наравно, такав прекид је ово, што Ви кажете, идеалан, једноставно слика до слике стоји, нема никакве сенке, као у овом случају. Према томе, да је било таквих манипулација, то би се лепо уочило. У овом случају није било, ја нисам констатовао.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Још једно питање. Какав је руковаоц те манипулације аудио снимка требао да буде и каква му је техника била нужна?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Добро питање. Пазите, један, по ономе како је та манипулација рађена, хајде да тако кажем, један бољи хакер је могао то да уради. Према томе, човек који се бави софтверима, рачунарством, па можда и музичар који поседује ове стандардне софтвере за манипулацију аудио сигналом, мислим и на музику и на говор, свеједно, могао је тако нешто да уради. Зато сам га ја релативно једноставно открио на више места.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Још једно питање. Да ли је то могуће урадити на обичним видеорекордерима или са тога да је снимљено на ЦД?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Не, не, на видеорекордерима не. Потребан је рачунар.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала. Пуномоћници, изволите?

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Ја ћу да се надовежем. Рекао је, рекао је вештак, ја се извињавам што су лаички да питам. Рекли сте да је снимано само једном камером, а ја сада Вас питам, да ли је могуће да нико није утицао, него да је само снимао, да ништа није радио, а да се појаве ови недостаци на аудио делу? Да није интервенисао, човек, него да је он то снимао, и да је ова камера тако урадила, да је она сама по себи?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Без манипулација, без људске манипулације, да је сама камера правила ту врсту манипулације?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: То је добро питање. Ево, одговорићу. Није могуће да сама камера због техничких недостатака, на пример, може да направи овакву манипулацију у аудио сигналу из једноставног разлога, што на више места се појавило буквално понављање једног истог сегмента. То камера не може да уради.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Добро, добро. Сада да питам, знате, ово је аматер био, значи, хоћу да кажем сада, шта је требало том човеку који је манипулисао, шта му је требало? Да ли му је требала нека лабораторија?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Какви технички услови су му били потребни за то?

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Шта је требало човеку који хоће да манипулише од технике. Да ли је он то могао, питао је колега, да ли је могао видео, Ви сте рекли не. Шта му је требало да уради ову ствар? Да ли је морао да се мучи?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта му је чисто од технике било потребно, да ли је довољно један софтвер, компјутер, софтвер, или је било потребно нешто више?

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Јесте, како се врши то брисање, то раздвајање, да аудио буде једно, а видео друго, да се добије та несинхронизација?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Пазите, ја сам малопре рекао да један бољи хакер, то значи.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Ја не знам шта значи хакер.

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Познавалац рачунара и рада на рачунару, значи човек који се бави информатиком, који зна јако добро да ради са рачунаром, који зна да користи софтвере. То је могао да уради, мање-више.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Шта је требао да користи?

/

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Било ко ко се на том нивоу бави рачунарством и који је могао да дође до тих софтвера који омогућавају да се видео снимак пребаци на рачунар и да се са онда видео снимком и аудио сигналом манипулише. Пазите, од софтвера није му било потребно бог зна какав специфичан софтвер, има доста таквих софтвера које користе, пре свега, поменуо сам музичаре, тако да има доста различитих софтвера и на самом интернету где се може то скинути и користити. Према томе, искрено да кажем, и мој син који је на Вишој електротехничкој школи, уме то да уради.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Добро. Да Вас питам, ово је сада мало питање онако, није баш стручно, али, ако можете, а ако не можете, немојте, тај ко приступа овоме, шта добија? Шта је практично добио у конкретном случају?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Чекајте, чекајте, то је већ питање које иде, шта хоћете рећи, шта је тиме хтео да уради? То не може вештак нам то рећи?

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Вештак је рекао да ту ипак треба знање, да треба компјутер, да треба софтвер. Е сада, тај који то предузима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви идете са тим да има неки циљ, за шта предузима?

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То вештак ипак не може одговорити?

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Који би могао бити циљ, који би могао бити циљ?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То вештак, то више није у његовом домету. Он је рекао да је сечено, да је урађено, али сада због чега је радио, то већ не може ући?

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Не, не, технички, шта се онда добија. Добија се само несинхронизација слике и тона?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па, и то нам је одговорио шта се технички добија, то нам је рекао, што се тиче тих техничких. У том делу у реду, а ово већ превазилазимо то?

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Добро.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите?

НАТАША КАНДИЋ: Ја бих хтела да предложим да погледамо овај ЦД и да нам он по кадровима објасни ово што је дао у писменој форми, да бисмо тачно разумели. Ја сам, на пример, нашла у његовом транскрипту неке пропусте, па ми није јасно, како, када, како је могуће да неко ко је тог нивоа стручњак, не чује нешто, не транскрибује нешто што смо ми овде чули у судници и што је, мени се чини страшно упадљиво, да је немогуће да се, да га Ви не чујете и не препознате шта је речено?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Пазите, постоји ту сад неколико ствари. Прво, снимак је веома лош, што сте Ви слушали више пута, претпостављам. Слушање тако говорног сигнала у шум.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја се извињавам, само одговарајте према нама окренути, према већу, пошто Вас не чујемо онда сви?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Пардон, извињавам се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нема проблема?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Слушање говорног сигнала у шуму је доста компликовано. Ја могу да кажем да смо ми радили масу експеримената на факултету, анализирајући и говорни сигнал у шуму и како то човек перципира. Наиме, што год је говорни сигнал више зашумљен, човек може чути праву информацију или не, све зависи од тог односа сигнал-шум, да тако кажем, односно од величине присутности шума. Е сада, веома често долази и до такозваних, то постоји и у теорији, аудиторних илузија где човек чује оно што уствари defacto није изговорено, али му се учини да је чуо. Нећу да кажем да сте Ви погрешно чули или да сам ја погрешно чуо. То је сасвим могуће. Ја сам у овом извештају негде и

/

назначио да сам се трудио да са свим својим искуством и знањем и слушањем таквог говорног сигнала у шуму, извучем што више говорних елемената. Када кажем то, чак и тамо када су били снимани, рецимо, удаљени говорници који су се једва разумели, ја сам покушао да извучем, ајде да кажем, имао сам и такву врсту вештачења где су ми тражили да буквално глас по глас или део речи назначим, ако сам разумео, јер то накнадно после у анализи евентуално може да послужи као нека индикација нечему. Тако да сам се ја овом приликом трудио да што више из тако лошег говорног материјала извучем говорних сегмената. Назначио сам овде на једном месту да је, могуће да сам ја погрешно управо због тих неких аудиторних илузија, да ми се учинило да сам нешто чуо, али ако јесте нешто у датом тренутку или месту на снимку евентуално спорно, ја сам расположен у свако доба да то накнадно и детаљније погледам. Тако да не сумњам да је могуће да сте Ви нешто и приметили на датом месту, а да је можда мени из неких разлога промакло.

НАТАША КАНДИЋ: Ја се извињавам, да ли ми можемо, ја имам проблем да разумем, да пратим слику и текст. Да ли би било добро по кадровима када би нам вештак тачно објаснио, када каже, овде је манипулисано, да нам каже, како је то манипулисано, да можемо да разумемо, а ја могу одмах да Вам кажем где.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само моменат, не можемо сви у исти моменат причати. Чекам да пуномоћник заврши, па ћемо?

НАТАША КАНДИЋ: Ја могу сада да наведем где је. То Вам је четврти кадар где иде овај, значи, дијалог, тишина без приче, то Вам је страна 13-44.

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Добро?

НАТАША КАНДИЋ: Па онда, глас, тишина без приче, мушки глас, од Вас ја нисам, па псовка, па опет, ха, ха, шта кажеш, па Ви наводите да мушки глас каже, ни ти ниси, е сада ја нећу да наводим како то гласи, али ми смо то овде у судници врло јасно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, то ћемо накнадно. У овом моменту, да ли има питања у овом сада моменту за вештака, у односу на налаз, а о овоме пуштању филма, то ћемо одлучити после испитивања вештака на ова претходна питања, на која би могао вештак да се изјасни у смислу, ево, као до сада техничких и других питања. Да ли имате у том смислу још нешто?

НАТАША КАНДИЋ: Добро, вртимо се око тога, али кажем по мени је основно то да ми можемо да пратимо наставак овог записа, транскрипта.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кажем Вам, пре него што одлучимо о томе, питам да ли имате у овом делу питања, па ћемо ми кад завршимо?

НАТАША КАНДИЋ: Мени се такође лаички као основно питање поставља и мени се чини да то вештак може да закључи на основу, јер он врши анализу и садржаја, и аудио и видео садржај, да он, да је један од његових закључака морао бити, шта је циљ те интервенције у аудио запису? Ви сте малопре одбили.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То нам вештак заиста не би могао урадити?

НАТАША КАНДИЋ: Ја не знам ко ће онда, јер то захтева приступ вештака томе. Ко ће на то да одговори, ја могу да размишљам да, не знам колико дуго, није ми јасно шта је циљ манипулација у аудио садржају?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Знате шта, вештак је јасно констатовао да је манипулисано одређеним делом. Видео филм имамо такав какав је, без икакве манипулације. Он о томе да се изјашњава, зашто је неко аудио секао или није, убацивао или избацивао, претпостављам да не може да се изјасни, шта је неко ко је то радио, желео. То је нешто што је ван његових техничких могућности. О томе ми можемо да закључујемо, можемо правно да ценимо, можемо чињенично да ценимо, али не

/

можемо да ценимо, не може вештак да размишља шта је био циљ онога ко је секао. То га не можемо питати. То не би могао ни да одговори и да га питамо. Ја претпостављам да не би могао да да одговор на овако, шта би био циљ, ево, да ли Ви можете се изјаснити, шта би био циљ?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Ако ми дозволите, ја могу да кажем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У неком општем смислу, значи, шта би био циљ некога ко тако нешто ради?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Могу да буду два циља: прво, или онај ко је то радио се играо, што не верујем, а друго, сигурно је неко то радио са неком намером. Којом намером, каквом намером, не знам, али из досадашње моје праксе, било је неколико мојих вештачења где сам сличне елементе налазио. Наравно, било је у циљу вероватно прикривања некаквих или информација или неких других интереса. Ја не улазим у то и не могу што Ви кажете да даље ценим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Претпостављам да не можете Ви то рећи, само уопштено можете, из неке праксе, али не можете директно у односу на филм?

НАТАША КАНДИЋ: Добро. Али ако узмемо да је један од циљева прикривање информација, да ли је та врста манипулације, значи, да ли је извршено прикривање информација да то прикривање информација је потпуно, имало утицаја и на видео запис?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, па рекао је вештак, изјаснио се јасно. Видео запис је недирнут, то је речено, нигде није било манипулација у видео запису. То смо већ неколико пута чули. Имате још неко питање у овом моменту?

НАТАША КАНДИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У реду, хвала. Сада би требали браниоци. Изволите?

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Мислио сам, када се врши ова синхронизација, монтажа филма, рецимо, да ли се то тај поступак примењује? Не мислим на неки прави филм, него када неко хоће да нешто подеси, тон и слику?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Па, ја ћу Вам рећи за прави филм, а сада у овом случају, је то рађено управо у циљу да се вероватно, не вероватно, сигурно да се остави утисак синхронизма између видео и аудио дела. Због тога су убацивани сегменти, крпљени и тако даље, да се надомести то, да остане синхронизам и сада пазите, то је исто случај када Ви у аудио сигналу. Избаците, евентуално неке ситне, кратке делиће говорног сигнала и у континуалном говору то нећете приметити. Нешто ближе ћу Вам појаснити и свима вама. Рецимо, код мобилне телефоније, то смо ми имали проблем и са Телекомом смо нешто радили и тако даље, када је мобилни телефон на граници зоне, ми често имамо те прекиде у говору. Наравно, ми приметимо прекид, али то нама не смета да разумемо у континуитету говорну информацију и да наставимо разговор. Са техничког аспекта ми стварно у говорном сигналу имамо, када снимимо и видимо тако рупе у сигналу, буквално, али континуитет временски није нарушен говорног сигнала и зато ми можемо да перципирамо говорну информацију сасвим коректно. Е, у овом случају је нешто слично рађено – избацивани су сегменти, али је на том месту, да се не би приметила рупа, стављано нешто друго или је суседни сегмент понављан, тек тако крпљени сигнал, да би се очувао континуитет сигнала.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Е сада, да ли сам ја добро разумео, господин професор је рекао – циљ овог рада је да се усагласи слика и тон, ове интервенције, да се усагласи тон са сликом. Јесте Ви тако рекли?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Да, да, да се очува синхронизам.

/

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Је ли то циљ ове интервенције на овом материјалу?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Не, то Ваше питање је вишезначно, вишезначно. Полако, морамо се разумети.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У другом смислу је рекао.

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Са техничког аспекта јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, он је то тако рекао, он је рекао у техничком смислу, да би се покрио видео запис, дужина која траје, тако смо и разумели. Добро. Да ли је то све? Хвала лепо. Изволите, браниоци.

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ: Председнице већа, ја бих Вас молио да поставите питање вештаку, да ли је вештачење аудио, дакле, ове аудио, видео касете, радио са ЦД-а, или са касете?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па, видели сте у наредби, видели сте у наредби?

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ: Да ли је вештак уопште приликом поступка вештачења на располагању имао касету која, ми не знамо шта је оригинална касета, дакле, видео касету, јел имао било какву видео касету на располагању приликом поступка вештачења?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па, знате шта, то су сада излишна питања. Видите по наредби шта је дато за вештачење. Ништа он није имао више од онога што је суд дао, а у наредби јасно стоји и у наредби за вештачење, као и у његовом одговору шта је имао?

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ: Ми смо прочитали детаљно, наравно ово и видимо да је он на располагању имао ЦД.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да.

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ: Моје питање гласи, да ли је евентуално, поред ЦД-а, добио видео касету?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То би сигурно били обавештени, као о свакој радњи која је у току овог поступка предузета. Суд би Вас обавестио?

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ: Дакле, да ли то значи да вештак није имао ништа сем тог ЦД?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Вештак је имао оно што је назначено у наредби, само то?

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ: Да ли би поступак евентуалне анализе носио одређену различитост да је вештачење спровођено са ЦД-а, и сада, дакле, потенцијално, да је имао видео касету? Да ли би постојале разлике у техници утврђивања овога што је вештак утврдио?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ако се исти догађај, рецимо, снима на ЦД-у и на касети, да ли приликом вештачења је исти поступак и са једног и са другог или не?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Поступак је исти. Шта то значи? Ја када добијем снимак, било на ком медијуму, ја га пребацујем у рачунар, у фајл, и после настављам да радим путем рачунара.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи, никакве разлике не би биле било са чега да Вам је достављено?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Никакве разлике. Процес израде и анализе вештачења у том случају, не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И аудио и видео?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У реду?

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ: Уважени професор Јовичић је данас рекао, између осталог, да није приметио на видео делу било какве манипулације и објаснио је шта то значи.

/

Ја, такође нисам стручњак као ни сви ми овде, претпостављам за ту област, али да ли сам ја добро разумео када он каже, ако би се један, где анализирајући видео снимак, кадрирајући поједине делове, сваки следећи кадар је носио, да ли се то зове artefact са оног претходног кадра?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Можете тако назвати, да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Како се зове, извињавам се?

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ: Art efect. Дакле, да ли то значи да је вештак када је кадрирао поједине делове снимка, на сваком потоњем видео artefact од претходног кадра? Да ли то значи?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је и рекао, то је одговорио?

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ: Ја нисам стручњак, нисам разумео, да ли то то значи?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Прво, artefact ми не знамо шта значи, прво морамо, да нам вештак каже, шта то значи, па да би онда одговорили даље.

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Могу и ја, а може и господин који је поставио то питање.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, не Ви, ипак.

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Artifact је уствари вештачки настао некакав елемент, што у овом случају се може тако назвати. Стручно можда постоји и другачији назив, али нека у овој нашој комуникацији, то остане, небитно је. Тачно је ово и добро сте разумели шта сам рекао, дакле, на сваком споју од два суседна снимка који дефинишу почетак наредног кадра, утврдио сам постојање таквог artifacta на једној од слика, односно последњој слици претходног кадра.

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ: Теоретски, вештак је рекао да та чињеница њему говори у прилог тезе да постоји континуираност снимка и да нема никаквих манипулација. Да ли је технички изводљиво да се један кадар избаци, да се споје два потоња кадра, примера ради? Имате на монтажном столу четири кадра и сада повежете, пети избаците, ставите шести. Да ли ћете и тада добити, пошто већ имамо са претходног, да ли ћете добити исти artefact у том случају?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: То сам рекао, можда нисте обратили пажњу, управо сам то радио, нисам добио тај ефекат.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, то је питао тужилац.

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ: Добро. Ви говорите о овим аудио манипулацијама. Да ли приликом евентуалног преснимавања касете, да ли је то моменат када се такве манипулације могу радити или то може да се ради и на оригиналној верзији касете? Дакле, имате касету која је оригинал, рецимо оригинал. Да ли се на оригиналу могу вршити такве интервенције, несинхронизације, дакле, вербалног дела и слике или то мора бити на ономе што се преснимава? Дакле, да ли је преснимавање узрок настанка таквих манипулација?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Преснимавање није узрок таквих манипулација, јер су манипулације такве природе да преснимавање чак и под условом да рачунар није исправан, да неисправно ради, такве манипулације су немогуће. То је једна ствар, а друга ствар, ја још нисам чуо да се код преснимавања путем рачунара направи лош снимак. Или је снимак добар или снимак није добар. Али, суштинско питање и одговор, односно, на Ваше питање, суштински одговор јесте, код преснимавања није могуће направити овакве манипулације коју сам ја констатовао у аудио делу.

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ: Да ли то значи да су онда манипулације вршене на оригиналном снимку?

/

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Ја сам имао снимак који сам добио од суда и на њему сам констатовао управо ово што стоји у извештају. За друго, ја не знам.

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ: И последње питање. Ви сте данас врло прецизно рекли, ја сам то схватио, уствари проистиче, у закључку и мишљењу, напосто пуким читањем не видим онај део где Ви кажете да нису рађене никакве манипулације на видео делу. То нема експлицитно речено. Произилазило би нешто из ове тачке 5., али тек данас сте то експлицитно рекли, то у мишљењу нема.

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Да, па пазите, једноставно, размишљао сам.

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ: А то је битан део.

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Да, да, у реду је питање, очекивао сам то питање. По захтеву, односно наредби стоји – по могућству утврдити, да ли на снимку постоје делови који су накнадно избаивани или убацивани у сам снимак. Пошто нисам утврдио, ја то нисам навео, а у аудио делу снимка сам утврдио и то сам навео.

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ: У наредби, колико сам ја, читам Вам, каже овако, у тачки 9., по могућству утврдити, да ли на снимку постоје делови који су накнадно избаивано и убацивани, дакле, наредба је у том смислу јасна. Тога нема у закључку. Ви сте данас, додуше, то разјаснили, али ме је само занимало шта Вас је определило да то не ставите у писменом налогу и мишљењу?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Можда нисам схватио на тај начин као Ви овај део наредбе.

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ: Хвала лепо, немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала. Изволите?

АДВ. ЖЕЉКО ФАЈФРИЋ: Ја бих се само на ово аудио део обратио пажњу. Колико сам ја разумео, те аудио манипулације су се могле извести само компјутером, не са видеа на видео?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Само путем компјутера.

АДВ. ЖЕЉКО ФАЈФРИЋ: Е, сада, само још ово питање. Ви сте професионалац. Како Вам се чини тај који је то радио, да ли је то професионалац или аматер или конкретније, да ли је то могло бити боље?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Нисам чуо, да ли?

АДВ. ЖЕЉКО ФАЈФРИЋ: Тај аудио део, што је манипулисан, да ли је могао бити бољи? Ко је то, тај који је то радио, како Вам се чини, да ли је то професионалац или је то неки аматер?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Пазите, то је сада релативно питање. Данас се многи баве рачунарством и могу Вам рећи да једно 30% и мојих студената веома добро барата рачунаром, тако да експлицитно на то Ваше питање не бих могао одговорити, али могу да кажем да према начину на који је то рађено, пре бих рекао да није радио професионалац, али морали би претходно и да се договоримо шта значи професионалац.

АДВ. ЖЕЉКО ФАЈФРИЋ: Да ли неко ко се добро разуме у то, изверзиран?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Ја под професионалцем подразумевам човека који је на неки начин близак мом нивоу познавања језика, говора, обраде говорног сигнала, фонетике, лингвистике и тако даље, тако да у том смислу професионалац није радио.

АДВ. ЖЕЉКО ФАЈФРИЋ: Ајде овако да покушамо да будемо мао још прецизнији. Тај који је то радио, да ли се он уопште трудио да то сакрије?

/

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Пазите, са мог аспекта, није се трудио са његовог аспекта, видим да је уложио довољно напора да бар обезбеди синхронизам између аудио и видео дела. Значи, ипак се са свог нивоа, са свог аспекта, потрудио да уради добар део посла.

АДВ. ЖЕЉКО ФАЈФРИЋ: Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала лепо, изволите?

АДВ. ЗОРАН ЈЕВРИЋ: Ја бих само, да не би остало нејасно, после питања Левајца, колеге Левајца, да разјаснимо мало ове аудио и видео варијанте. Да ли је овакво одвајање аудио и видео варијанте могуће урадити и код десете копије? Значи, имате десету копију од оригинала, да ли је могуће ту десету копију узети, тај ЦД и њега користити за раздвајање?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Пазите, пошто се то све ради путем рачунара, рачунар не препознаје број копија.

АДВ. ЗОРАН ЈЕВРИЋ: Зато што би се стекао закључак из претходног да сте Ви само говорили да може на оригиналу, зато ја кажем, може да буде десет копија, петнаест копија, па да се тек онда врши раздвајање. Да ли је то тачно?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Рачунар не препознаје број копија, према томе, рачунар оно што добије, ја својим студентима често кажем, рачунар је глупа машина која ради оно што се програмом зада. Према томе, рачунар не може да препозна да ли је то прва, друга, десета или Н-та копија.

АДВ. ЗОРАН ЈЕВРИЋ: Значи ми можемо било коју ту Н-ту копију користити за раздвајање, односно за манипулацију?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Као и било који други снимак и било какав снимак.

АДВ. ЗОРАН ЈЕВРИЋ: Ви сте рекли да се мора имати ипак суфицијарнија техника да би се ово раздвојило. Реците ми, уназад ког времена код нас је Вама познато да се користи таква техника за раздвајање? Да ли су раније биле другачије технике а сад се сада појавило? Отприлике, када се то код нас појавило?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Пазите, ја Вам сада не могу рећи овако календарски када су се појавили први софтвери који омогућавају анализу видео снимака, али бар једно десетак година уназад сигурно постоје софтвери, сигурно су направљени софтвери који омогућавају, тако да се на том дигиталном нивоу путем рачунара могу обрађивати видео снимци.

АДВ. ЗОРАН ЈЕВРИЋ: Реците Ви мени, пошто сте човек из те области, отприлике, осим врхунских стручњака у широј употреби ти софтвери, колико времена би претходили овом данашњем дану у некаквој широј употреби, хакера, ових, оних и тако даље? Значи, говоримо сада не око стручњака, сада стручњаци десетак година, сада колико уназад се појавило то у некој широј употреби, да би могли многи други да користе те софтвере?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Па, бојим се да на то питање не бих знао да Вам одговорим.

АДВ. ЗОРАН ЈЕВРИЋ: Ви сте рекли на питање тужиоца да у лабораторијским условима је могуће скратити кадрове. Да ли Ви искључујете било какву могућност да је овде дошло до неког скраћивања кадрова, апсолутном, говорим у апсолутном смислу?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Мислите на видео део?

АДВ. ЗОРАН ЈЕВРИЋ: Да. Значи, Ви говорите у лабораторијским условима је могуће. Ја Вам сада постављам питање, да ли искључујете било какву могућност, значи, апсолутно искључујете могућност да је дошло до скраћивања кадрова?

/

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Пазите, ту онда морамо бити прецизни, пошто ме питате за апсолутно.

АДВ. ЗОРАН ЈЕВРИЋ: За апсолутно, баш то.

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Апсолутно, у теоријско-математичком смислу то значи идеално нешто. Ја Вам то не могу потврдити из једноставног разлога што гледајући кадрове на нивоу снимак по снимак, ако је камера у релативно стабилној позицији Ви онда имате исту слику поновљену више пута. Ако идеално сада поставимо камеру на сталак и уперимо у један објекат и снимате сат времена, Ви ћете добити исту слику нон-стоп. Према томе, од тих N слика Ви можете избацити једну слику, то је тридесети део секунде, пошто има тридесет слика у секунди. То око неће парципирати, толико могу да одговорим на Ваше питање.

АДВ. ЗОРАН ЈЕВРИЋ: Сада опет што се тиче самих кадрова. Ви сте рекли да Ви нисте приметили. Овде имамо 26 кадрова који по мени нису баш неки континуитет, али питање моје је друго. Да ли је у лабораторијским условима могуће избацити или убацити кадар, у апсолутном смислу говорим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Видео, да, да би били прецизни?

АДВ. ЗОРАН ЈЕВРИЋ: Хвала лепо.

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Ако ме питате у лабораторијским условима, то је нешто што бар ја сматрам да је оно што је и теоријски изводљиво, не само могуће него и изводљиво, то је могуће урадити.

АДВ. ЗОРАН ЈЕВРИЋ: Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Извињавам се само, а ако би то било урађено у лабораторијским условима, да ли би се то приметило на снимку?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Видите, и ту одговор не може да буде једнозначан. Једноставно у питању је, ја сам дао малопре пример једног стабилног стационарног објекта. Уколико се у таквим условима избаци сегмент и споји, неће се приметити, сем на дужини снимка или боље речено, пошто се спуштамо сада на детаље, на број сличица који може бити.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А уколико нису такви идеални услови, као када ставите камеру у просторију, него су у покрету, као што је рецимо овакав један снимак, да ли у таквој ситуацији се то може приметити?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Пазите и то у таквим ситуацијама уколико се избаци слика не више од две, то око неће перципирати, једноставно питање те перцептивне интеграције и на видео плану и на аудио плану, свеједно на плану перцепције било којих осећаја, људски организам у оном биометријском смислу то integriше. Исти је случај и у говорном сигналу када се избаци веома кратак сегменат говорног сигнала, то уво не перципира, тако да говоримо сада о неким хипотетичким идеалним ситуацијама. Ако се избаци једна слика, две слике то се неће приметити, али у општој информацији континуитета перцептивног опажања и видео и аудио дела, то нема значаја никаквог.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Извињавам се, нисам чула?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: То нема никаквог значаја у смислу информације која се у датом снимку носи, презентује или перципира, како већ, како год већ хоћемо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само да Вас питам нешто. Уколико би тај део, ако се ради о оваквој врсти снимања, уколико би део био избачен, а трајао би дуже од момента перцепције, значи не знам колико је то секунди или делића секунде, ако би трајао

/

мало дуже, да ли би се то приметило да је избачен са видео, значи сада говоримо о видео?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Пазите, то би се могло приметити, али у питању је, како протумачити такав тренутак који би се и у видео снимку другачије назвао, али ја бих пре то у аудио домену рекао. То би се приметило као клик, један кратак импулс, кратак импулс који ништа не ремети у аудио домену говорим, ништа не ремети на перцепцији основне лингвистичке информације. Ако то преведемо сада на видео део, исто тако се не би тамо исто нарушила она информација, видео информација која се састоји у снимку. Наравно, ми сада говоримо хипотетички, али питање је шта се у видео снимку на нивоу једне слике уопште догађа, да не залазимо превише у теоријски домен. По мојој оцени једна слика, сем евентуално изузетно кратког блеска може да нешто значи. Ништа друго.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја се извињавам, пошто се само надовезујем на ово, само ћу да завршим.

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Дозволите да завршим још једну ствар. Уколико би се на место једне слике у видео запису појавила слика која је рецимо потпуно бела, црна или тако даље, питање је да ли би око то приметило као изузетно кратак трептај, не би ни приметило ако је на нивоу једне слике. Значи, потребно је бар две до три слике да је та појава присутна, да би је око интегрално перципирало као нешто што се догодило.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само да Вас питам. Уколико би то трајало мало дуже, не само једна или две слике, уколико би такав један део трајао, сада не могу да одредим време, рецимо пола минуте, ако би то значи било неколико слика, уколико би такав део био избачен, да кажемо, из видео записа, да ли би се тада то могло приметити, да хвали тај неки континуитет о коме сте Ви рекли да иде тим континуитетом, да ли би се приметило да је исечен и да је спојен на другом неком месту?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Тешко би се приметило.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је ово што претпостављам, се надовезује на браниоца, да је то?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: То би се јако тешко приметило, сем у случају анализе транзиције покрета у слици. То је већ нешто веома компликована једна анализа која, ја сам само једном приликом тако нешто радио, ево, признајем, али је ту требало више времена, негде око пола секунде да се појави такав некакав дисконтинуитет у видео снимку, да би он био кроз примену математичких алгоритама евидентиран као некакав скок. То је са једне стране. И са друге стране, такви скокови су, искључиво се примећују кроз преласка са кадра на кадар. Према томе, чак и у брзом преласку камере преко неког објекта, не може се то идентификовати.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само још прецизно овако да закључимо. Уколико би, рецимо, из овог снимка који сте Ви вештачили, говорим искључиво о видео, уколико је био исечен неки део који би трајао неко време, значи, нормално неко време, рецимо пола минута или минут, евентуално, да ли би то било могуће приликом вештачења утврдити да је неки део избачен?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: То би било могуће утврдити и ја ево сада могу рећи да сам силно време утрошио, јер сам буквално кроз овај сегмент, сада можете мислити колико је минута тај сегмент анализиран, пута тридесет слика, буквално сам ишао од слике до слике, гледао, кадар по кадар. Такву појаву нисам утврдио.

/

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нигде, ни на једном делу филма нисте утврдили да је нешто из филма избачено, односно да је пресечено, избачено и спојено?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: То нисам утврдио. Једноставно сам имао потпуни континуитет слике до слике, ето тако да кажем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У реду. Хвала, извините, наставите?

АДВ. ЗОРАН ЈЕВРИЋ: Ја се сада надовезујем на оно моје последње питање које сам поставио, а то је, ако би се у лабораторијским условима говоримо сада, избацио кадар и направило то, да ли би то могло да се тек тако примети? Значи, ако би неко врхунском технологијом направио, изузео је кадар, значи цео кадар, не говорим сада о поремећају код кадра, него изузео цео кадар, да ли би се то могло приметити? Ако је врхунска технологија у питању, лабораторијски услови и тако даље?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: То је добро питање. Ако би се цео кадар избацио, то се не би могло констатовати, ја не бих могао констатовати.

АДВ. ЗОРАН ЈЕВРИЋ: Хвала Вам, немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Да ли оптужени имају питања за вештака. Изволите Перашевићу?

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ. Извините, да ли дозвољавате једну кратку консултацију са мојим брањеником?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Како да не, изволите?

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите?

ОПТ. ПЕРА ПЕТРАШЕВИЋ: Добар дан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добар дан?

ОПТ. ПЕРА ПЕТРАШЕВИЋ: Добар дан господину Јовичићу. Моје питање је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само бих Вас замолила, мало гласније, велика је судница, па не чујемо баш најбоље?

ОПТ. ПЕРА ПЕТРАШЕВИЋ: Ево спустићу се ниже, вероватно је боље. Моје питање је доста лаичко, баш нема везе везано за то, тако да. Са видео касете колики је рок преснимавања, да ли можда знате, на другу видео касету?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли има ограничења?

ОПТ. ПЕРА ПЕТРАШЕВИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли се, мислите, може преснимити после десет година или мора у неком одређеном временском периоду, јел то?

ОПТ. ПЕРА ПЕТРАШЕВИЋ: Да, и рецимо колико примерака, да ли то има неко ограничење, колико може да се преснимава?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Прво да упитам, ког типа је била видео касета?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Морате се окренути нама.

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Пардон, извињавам се. Ја не знам ког је типа видео касета, према томе, не могу да дам одговор.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Са какве видео касете мислите?

ОПТ. ПЕРА ПЕТРАШЕВИЋ: Па, мислим да ми имамо уписано ту која је то видео касета о којој се прича.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: ВХС, претпостављам, она класична касета?

ОПТ. ПЕТРАШЕВИЋ ПЕРА: Па ВХС, наравно, да ли је ТДК или нешто друго.

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: То је магнетни материјал видео касете.

ОПТ. ПЕРА ПЕТРАШЕВИЋ: Нисам чуо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Класична видео касета она која се убацивала у видео.

/

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Пазите, ако је у питању, а јесте као што кажете, магнетни материјал видео касете, магнетни материјал има свој век. Према томе, ако се нешто снимити на магнетни материјал као што је видео касета, после одређеног периода, ја сада не могу да кажем, све зависи од технологије и произвођача и тако даље, али после више година долази до преснимавања са једног намотаја траке на другу и тако даље, због једноставног утицаја магнетног материјала суседних сегмената траке, тако да је то уствари велики проблем у филмској индустрији и осталим, што каже, сегментима, архивирање таквог материјала. Значи, после одређеног периода времена долази до деградације, свакако, снимка и нарушавања квалитета.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли би могли одредити, који је то временски период оријентационо, неки?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Па, више година, више година.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Пет, десет, колико би то било. Јел више од два па навише?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Пре бих рекао десет и више година.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А ако се ради о већем броју значи умножавања са те касете, да ли то нешто ремети у смислу трошења материјала?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Свакако, јер једноставно када се касета стави у уређај за преснимавање, долази до одређених механичких додира траке са урађејем који преснимава и одређени број преснимавања трака може доживети, да тако кажем, после чега постаје она проблематична за преснимавање. Према томе, као оригинал снимка на једној видео касети, може се користити много пута. Колико, опет немојте ме питати, то је цифра сигурно стотине и стотине пута преснимавања, тако да зависи, кажем, и од квалитета самог материјала, чисто је то технолошко питање колико може издржати та трака, а да не дође до деградације код преснимавања. С тим што, опет да напоменем, и код деградације подразумевам евентуално, како колега рече, *artifacts*, значи неке ефекте који би се синфрону појавили и у аудио и видео делу, али се не би нарушила сигурно конзистентност ни аудио ни видео материјала у овом форензичком смислу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала. Изволите?

ОПТ. ПЕРА ПЕТРАШЕВИЋ: Нисам добро чуо, претпостављам ово задње да је, значи ако би се од силног преснимавања, не може да дође до тих трагова манипулација?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Могло би доћи али када би то било преко сто и више пута преснимавања?

ОПТ. ПЕРА ПЕТРАШЕВИЋ: Видите, битно је пошто ја знам да, бар имам информацију да је преко триста преснимавања било. Сада, да ли је то са једне касете или не, када већ дотичемо то све.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, то су претпоставке, то не можемо да знамо. Изволите, имате ли још питања?

ОПТ. ПЕРА ПЕТРАШЕВИЋ: Добро, само још да утврдимо тај процес. Значи, морало се скинути на ЦД са касете и онда онако преуређено вратити на касету, је ли тако, ако неко жели да нам представи ту касету?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Овако ћемо поставити питање. Значи, ако је то снимано са камером, која у себи има ону касетицу, је ли тако, којом се снима, на који начин се то може пренети на ЦД. Да ли Вас то интересује, какав је поступак?

ОПТ. ПЕРА ПЕТРАШЕВИЋ: Не, хтео сам рећи, добро можда се то не тиче конкретно господина сада, можда је то за после.

/

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Али кроз питања, ако би?

ОПТ. ПЕРА ПЕТРАШЕВИЋ: Ако би неко хтео да нам представи да је ово оригинална касета, тај неко, значи он је морао прво да пресними на ЦД, да учини те манипулације, другачије није могао, и онда је поново вратио на касету?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, то не, не, него, уопште како се могла умножити. Ако је то питање које би било логичније, значи, морало се пренети са те касете, то смо већ рекли на који начин, путем компјутера. Да, није битно то?

ОПТ. ПЕРА ПЕТРАШЕВИЋ: Да, али манипулације се нису могле чинити са касете, него са ЦД-а. Само са ЦД-а, стави се у компјутер и тек тако.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел тако, манипулације су могуће само са ЦД-а, да се врше манипулације које се преносе на компјутер?

СУДСКИ ВЕШТАК Др.СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да?

ОПТ. ПЕРА ПЕТРАШЕВИЋ: Добро, то је то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли имате још питања?

ОПТ. ПЕРА ПЕТРАШЕВИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немате. Хвала. Да ли има још неко од окривљених питања? Изволите. Јел нема нико, пошто ја не видим добро иза? Јел има неко? Нема нико питања, добро. Изволите.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Професоре, ја бих Вас само замолио да нам објасните, можда ће нам то требати и касније. Ви сте сачинили транскрипте. Ако сам ја добро схватио, по кадровима. Шта означавају бројеви које Ви користите, рецимо, типа, ево овде, под а) 3.119-3.226?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Које странице, реците ми?

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Страница 10-44.

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Да?

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Да ли су ти бројеви неки бројач на софтверу Вашег рачунара или су ти бројеви време, типа, минуте, секунде, десетинке или како већ?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Да, да. Ја сам ту негде назначио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: На почетку налаза ја мислим негде да сте то рекли?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Да су транскрипти рађени по издвојеним видео, на деветој страници на крају, задњи пасус, да су рађени по издвојеним видео кадровима, а локације издвојених сегмената у оквиру сваког кадра су означене по временској оси, по принципу минут, секунда, милисекунда.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Значи сваки кадар почиње?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Од нуле.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Изнова одбројавањем од нуле?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Од нуле, па надаље, да.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Добро, шта би онда овде било, дакле следећа страна, 3.119. Да ли би требало 3.11.9 или, ако је то 3 минуте, 11 секунде?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: То је три секунде и ово 119, то су милисекунде.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Дакле, милисекунде?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Да, да. Јер дао сам пример на овој претходној страници, на деветој доле, 016.54., значи три цифре означавају милисекунде, хиљаду милисекунди.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Захваљујем. Само још нешто. Софтвер који сте Ви користили да бисте вршили анализу слику по слику, да добијете тридесет

/

сличица, какав је квалитет тих сличица? Ево ми када овде и ја када овде манипулишем са овим материјалом у смислу прегледања, заустављања, паузирања, видећемо то касније када будемо одлучити шта радити даље са овим аудио-видео записом, добијамо мутну слику, па пауза, јако, јако мутну слику, пошто је камерман у покрету, снимана лица су такође у покрету. Добијемо једну разливену мутну слику. Да ли је тај Ваш софтвер квалитетнији, типа фотографске слике по слике?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Не, не, не, сасвим сте добро уочили. Није ствар у софтверу који то презентује, него је ствар у видео камери, јер, једноставно, то је, SSD такозвани сензор у видео камерама који у случају преласка, брзог преласка преко кадра, има размазану слику. Једноставно, електронски не стигне да лепо фокусира и да прикаже слику као када је камера потпуно мирна и Ви кажете, фотографске слике у том случају не може бити.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Да, да, али да ли је то што Ви имате, да ли је то квалитетније, омогућава Вам неки квалитетнији преглед, сагледавање, рецимо, баш тог сегмента, баш тог тренутка замрзнутог, у односу на ово уобичајено што ми имамо и у судницама и у нашој режији?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Не, не.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Није то ништа боље?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Ништа боље.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Ако је то нешто боље, онда би се наметало већ нешто друго, да мало боље добијемо и ми, да бисмо боље ово одгледали ако треба.

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Не, није, није боље. Једина разлика између софтвера може да се појави, пазите, сам софтвер да је у питању, него је у питању избор система кодовања слике. То је већ нешто друго. На пример, и овај ЦД и овај видео материјал који сам добио од суда, ја сам помоћу овог софтвера кога сам користио, пробао да прекодујем другим кодером за видео сигнал и добио сам лошију слику. Према томе, лошија слика, када кажем лошија слика, то је на оној стационарној слици где се тачно види одређена гранулација и тако даље, значи, неквалитетан снимак. У том смилу избор врсте кодера може утицати на квалитет слике, али ово што Ви питате, то је питање покретне слике, то нема везе са софтвером ни са кодером.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Хвала лепо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Изволите?

НАТАША КАНДИЋ: Ја бих замолила за једно појашњење. Оптужени Петрашевић је питао нешто што се мени чини врло важним. Да ли велики број снимања може да доведе до промене на оригинал касети, у смислу да Ви утврдите ове манипулације које сте утврдили. Да ли може да дође до промена неких?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Пазите, одговорићу овако. Ја сам утврдио да постоје манипулације у аудио снимку. Према томе, велики број преснимавања може утицати на квалитет говорног сигнала, дакле, аудио снимка у оном смислу да се појави одређени ниво шума, нешто виши. Међутим, та врста деградације није уопште битна за ову врсту констатованих манипулација, јер овде ако погледате сва ова моја тумачења и назад објашњења, места на којима сам нашао манипулације, све манипулације се тичу другог типа интервенција на говорном сигналу, а не питање нивоа шума. Према томе, то што сте Ви питали, број преснимавања не би утицао и не би мени уопште сметао да утврдим ово што сам овде утврдио. Један пример, чини ми се да је управо један од првих снимака, моменат, ево управо тумачење 1.1. на страни 23. Ја, искрено речено, ни сам не знам

/

како сам успео да потрефим овај сегмент који видите горе, где стоји овај снимак и где пише «спорни сегмент». То је буквално шумни сигнал, значи, шум је у питању. Ја сам ту констатовао да је тај сегмент два пута поновљен, што значи да је и ниво шума много виши. Ова врста понављања сигнала је независна да ли је у питању шум да је у питању говорни сигнал или било који други сигнал. Значи, ова врста манипулације, понављања истог сегмента се може идентификовати на било ком аудио сигналу. Значи, мој одговор би дефинитивно био да број преснимавања, ово што сте питали, не утиче на ову врсту вештачења.

НАТАША КАНДИЋ: Сада једно крајње онако лаичко питање. Ја знам да понекад видео касета коју користимо, значи у кући и одједном нешто се догоди, уместо нормалног гласа, имамо тај дубок глас који Ви овде констатујете као промену у не знам ком кадру. Кажите, одједном то је дубок глас. Од чега, да ли је могуће, како долази до те промене, будући да ја знам да се мени догоди, а не знам зашто се то догоди?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Па, ево сада ћу Вам одговорити. Тај дубок или висок глас се може веома једноставно произвести софтверима и који користе такозвану компресију говорног сигнала у времену или експанзију говорног сигнала. Ако се говорни сигнал експандује у времену, онда имамо дубок глас. Шта то значи? Ајде свешћу на проблем класичног магнетофона, тракаша, са тракама или плоче. Ако Ви зауставите или пробате да зауставите, добићете дубок глас. Или ако убрзате, добићете висок глас. То је такозвани «Мики Маус» ефекат. Према томе, постоје софтвери данас развијени управо, то је потенцирано својевремено филмском индустријом управо због те синхронизације у филмској индустрији које омогућавају ову врсту компресије или експанзије говорног сигнала у времену и тог ефекта дубоког или пискавог гласа. То је то што сам ја уочио у овом аудио домену и наравно када сам пробао софтверима које имам, имам их више, успео сам у једном случају да констатујем да је управо два пута експандован говорни сигнал. У другом случају није два пута него је нешто између, значи, подешено је, неки нецелобројни број, тако да, ево, путем рачунара то је могуће урадити. А Ви претпостављате из ког циља.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала. Изволите?

АДВ. ЗОРАН ЈЕВРИЋ: Ја бих само замолио вештака да отвори страницу 15-44.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Извињавам се, нисам чула, која страница?

АДВ. ЗОРАН ЈЕВРИЋ: 15-44.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите?

АДВ. ЗОРАН ЈЕВРИЋ: На тој страници под тачком 7. где каже кадар, па сада наводи тамо неке делове и каже, овај део транскрипта који се налази у доњој половини друге стране добијеног транскрипта као радни материјал уз наредбу, не постоји у приложеном ЦД-у. Значи, ове речи се уопште у ЦД-у не налазе. Јесам ли то добро разумео или не?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Да.

АДВ. ЗОРАН ЈЕВРИЋ: Дакле, само сам хтео да разјасним, јер нас посебно интересује, како је могуће, на основу ког ЦД-а, је рађен транскрипт који је дат вештаку као радни налог. То морамо да утврдимо судија. На основу ког ЦД-а, је рађен транскрипт који је дат вештаку као радни материјал, а у коме се налазе одређене речи, које апсолутно нема у ЦД-у. Није то једна реч или пола речи и тако даље, него три реченице.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је само констатација, немате ништа. Не, после тога немате даље питање. У реду, хвала. Изволите?

/

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ: Председнице већа, ја заиста покушавам да будем што краћи са питањима, али намећу се неке ствари овде, па само једно. Покушаћу што једноставније, али моје лаичко познавање свега тога вероватно ће носити и неки елемент компликованости, па молим да будем схваћен. Ми овде несумњиво знамо да је у оптицају била некаква видео касета која је собом носила и одређени аудио запис. Ако сам добро схватио, вештак је рекао да се софтверским путем могло урадити ове манипулације које је он уочио на компјутеру и на ЦД-у. Ово што је колега Јеврић питао се сада намеће. Са ког ЦД-а, је то снимљено, која је касета послужила као основ да се направи ЦД, па да он врши ово вештачење и да ли то значи да је, када смо дошли некако до те касете како смо дошли до ње, да ли то значи да је прво урађен ЦД те видео касете, па онда направљен одређени број копија?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То питате вештака?

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ: Да, дакле, да ли то значи, да, будући да је вештак констатовао те манипулације, да ли то сада значи да је касета морала бити, то је оно што је Петрашевић уствари хтео да пита, ако се ја не варам, да ли је касета, ако је прављена од ЦД-а касета, да ли су морале те манипулације да буду урађене на ЦД-у, да бисмо добили касету са манипулацијама. Ја претпостављам да је та касета послужила као основ да се направи ЦД који сте Ви радили?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Али, вештак је доста то јасно објаснио. Могло се урадити на било ком примерку, не може да определи на ком је урађено, на првом, десетом, педесетом, како ће сада он знати који је то примерак и шта је добио. Оно што је суд дао, он је то вештачио?

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ: Све је јасно. Значи, вештак је добио, ја сада морам да поставим питање, мада је потпуно неупутно и нема упориште у законским прописима, да питам сада судско веће. Која је касета, која је видео касета послужила као основ да се направи ЦД материјал који је вештак користио приликом налаза?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Иста она која је и Вама.

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ: Молим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Иста она која је дата и Вама и свима другим, ЦД. Свима је дато исто. Нисмо ми дали једнима једну, другима друге. И вештацима, и пуномоћницима, и браниоцима, свима је исто?

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ: Да, али ми смо добили.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Мислим да се ми доста добро разумемо. Не знам шта хоћете кроз то. Можда то није питање које Ви желите да поставите за вештака, бојим се, да је то за неког другог питање, које покушавате да сада извучете. Вештак је рекао своје, вештаку је дато то што је дато. Сви то имате што је дато вештаку. Ништа није спорно, а сада то што Ви желите, то ја претпостављам да би било за неког другог можда питање?

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ: Добро, заиста, овде смо добили доста одговора од вештака који су, ја сам само хтео да поставим, да допринесем да се разјасни то питање, јер остаје заиста, ваљда због нашег непознавања струке, су и питања доста конфузна, бар нека била. Не могу прецизније да формулишем, оптерећен сам непознавањем ствари, тако да ћу одустати од формулације било каквог питања, јер и ово што је вештак рекао је довољно и само једна реченица. Ако већ треба некаква софистициранија варијанта да би се добило ово, онда и видимо да смо можда направили грешку што нисмо неке предложене сведоке саслушали благовремено, јер ја сам означио места где се могла извршити одређена манипулација. Могла је код Момировић Драгана, званог «Цафер», јер је то тамо речено да је рађено и могла је на

/

неком другом месту код кога је касета дошла, где претпостављамо да има боље технике. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ово није баш за вештака питање?

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ: Искористио сам само прилику да то кажем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Није никакав проблем, само није у овом моменту питање. Изволите?

АДВ. ФАЈФРИЋ ЖЕЉКО: Само једно да покушам. Вештак је добио ЦД. Вероватно у оригинал доказном материјалу се налази видео касета. Сада за вештака питање, пошто је он радио ЦД, да је добио ту видео касету, да ли би му биле неке ствари лакше утврдити и да ли би могао боље утврдити са те видео касете него са ЦД-а. Да ли то има неке разлике?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Мислим да је он одговорио да је то исто потпуно, са било ког видео записа је рекао да је исто?

АДВ. ФАЈФРИЋ ЖЕЉКО: Не, не са било ког видеа записа. Причамо о тој видео касети коју Ви имате у доказном материјалу. Он је причао о копијама, да ли је прва, да ли је десета.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, он је рекао са било ког. Ево, изволите, одговорите још једном?

АДВ. ФАЈФРИЋ ЖЕЉКО: Доказни материјал није ЦД. Доказни материјал је видео касета, да је добио оригинал доказни материјал.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли се ради о видео касети. Да ли би то утицало на квалитет Вашег вештачења?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Пазите, ја вештачење радим на оном материјалу који добијем. Према томе, да сам добио видео траку, ја бих ту видео траку пребацио у рачунар и опет радио на исти начин као што сам и овде радио са ЦД-а. Према томе, материјал за вештачење може да се налази на било ком медијуму, у било ком формату снимљено, ја то пребацујем у рачунар и радим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Поступак је исти?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Исти, исти. Не улазим у то какав је материјал, како је добијен и тако даље и тако даље.

АДВ. ФАЈФРИЋ ЖЕЉКО: Не, али он опет не одговара то што сам ја хтео да питам. Да ли на видео касети би могао да нађе више информација већ и на ЦД, пошто је ипак видео касета оригинал. Не мора да пребаци, са видео касете се баца у компјутер, нешто мало и ја знам о томе, не иде на ЦД, него иде у компјутер.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли Ви, значи, видео касету можете убацити у компјутер, па са ње обавити вештачење?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Да, апсолутно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Исто као и са ЦД-а?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Апсолутно.

АДВ. ФАЈФРИЋ ЖЕЉКО: И, да ли би са видео касете могао нешто мало квалитетније да обави него са ЦД-а. Да ли се у том преснимавању са видео касете на ЦД нешто губи?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Пазите, да се разумемо, пошто кажете да се и Ви мало разумете у ту технику. Са видео траке Ви пребацујете у рачунар. Чак и ако хоћете да снимите ЦД, Ви то радите помоћу рачунара. Према томе, са видео траке Ви свакако пребацујете на диск рачунара, видео материјал и онда са рачунара снимате ЦД, један, други, трећи, Н-ти. Према томе, то што се налази у рачунару, то се пребацује директно на ЦД. Према томе, да сам добио ово што Ви кажете, видео траку, ја бих убацио у рачунар и добио на диску рачунара

/

један фајл који директно јесте пренешен видео материјал са видео траке. Е сада, ако је у овом суду или на другом месту са таквог рачунара тај видео фајл пребачен на ЦД и мени дат, то је исти фајл. Да ли је неко манипулисао или не, то сад, да не шпекулишемо око тога.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите, да ли има још питања. Да ли има још питања у овом моменту. Изволите?

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Само да разјаснимо. Ту је нешто колега Левајац, професоре, па мислим да ћемо ићи једноставније ако ја, ако Вас ја питам то на овај начин. Да ли сам ја у праву ако имам представу дешавања манипулација техничке природе са овим материјалом, снимано је, дакле, неком електронском видео камером. Она има свој медијум, типа неке мале магнетне касете. Са те касете је то сигурно, добро сада, Ви то наравно не знате, али ми овде из ове суднице за ових годину дана колико судимо, знамо да је то преснимљено на VHS касету, једну или више копија које су се чак могле изнајмити у неким видеотекама и то је дошло до Вас у дигиталном облику, тако што је са те једне VHS касете пребачено у рачунар, са рачунара на ЦД наснимљено и дато то Вама. Ако је манипулисано, ако се желело манипулисати, да ли сам у праву, да то подразумева да се са VHS касете пребаци у рачунар, обради на одговарајући начин са одговарајућим софтверима и одговарајућим знањима манипулатора и потом поново, било на ЦД, па са ЦД-а, на нови VHS, са новим записом, било директно са рачунара на нови VHS, који на крају дође код нас, па га ми дамо Вама у дигиталном облику на анализу. Да ли сам у праву ако размишљам на овај начин?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Јесте, у праву сте. Исто то питање отприлике поставио је и оптужени.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесмо сада добили одговор. У реду. Значи нема у овом моменту више питања за вештака. Изволите?

НАТАША КАНДИЋ: Ако можемо у паузи да добијемо овај транскрипт који је добио и вештак, зато што га у материјалу у електронској форми нема.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Имате, како немате. Немате 15. страну. Немате налаз вештака овако комплетан као што сам ја, као што га сви имамо? То је немогуће апсолутно. Сви сте га добили. Имате у компјутеру, сви сте добили, имате сигурно. Не, не, имате, сада ћу Вам рећи која је страна, то Вам је 782/121, почиње од 782, а то што се дешава је на 783/121, имате сигурно. То имате још из истраге, сви сте добили када смо кренули. У истражним списима имате, како нећете имати. То је што је радила записничарка истражног судије, то није стручно, то није вештачење, то је она скинула оно што је она чула. Мислим, то је и питање уопште како се нашло овде. Добро. Значи, био је предлог, имате сигурно, немогуће, имате у списима истражним. Немогуће ако сви имају само да Ви немате, а сви су добили исто, добили сте на ЦД-у. Немогуће да у истрази немате, то сте добили пре него што смо почели са претресом. Погледајте, ако немате, доставићемо Вам. Био је предлог да се одгледа филм, како би вештаку евентуално могла да се поставе питања у току извођења овог доказа, уколико је потребно. О овом предлогу ми смо се већ изјашњавали и као таквом, да ли желите, само ћемо почети од Тужиоца, да ли имате тужилац нешто ново да каже. Нема. Изволите. Одбрана, да ли има?

АДВ.ЈЕВРИЋ ЗОРАН: Судија, да Вам кажем, ја се противим овом предлогу да се сада поново гледа филм.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ваш став је још од раније?

АДВ.ЈЕВРИЋ ЗОРАН: Мислим да смо га гледали и заиста вештак је што се тиче многих детаља и разјаснио, а сад је ово све остало правно питање.

/
ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Пуномоћник оштећених Наташа Кандић предлаже да се у доказном поступку после саслушања судског вештака, изведе доказ приказивањем филма са ЦД-а, који је и био вештачен од стране професора др. Слободана Јовичића.

Заменик Тужиоца за ратне злочине у вези овог предлога се већ раније изјаснио и остаје при томе.

Браниоци оптужених противе се и остају такође при својим предлозима да се овај ЦД издвоји из списка предмета.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је ваш био предлог последњи пут да се издвоји. Добро. Направићемо паузу десетак минута, петнаест да веће одлучи о овом предлогу, а ја ћу Вас замолити да Ви останете после паузе, пошто ћете морати бити ту да видимо шта ћемо одлучити у вези овог предлога?

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ: Председнице, само везано за овај предлог. Колега Јеврић је рекао начелно, ја бих само молио једну мало проширену аргументацију. Значи, уколико бисмо сада то поново гледали, дошли бисмо у ситуацију да оно све што је вештак радио у лабораторијским условима објашњава. Он је то све врло прецизно рекао, дао је одговарајуће дијаграме, дао је одговарајуће шематске приказе и заиста мислим да би то било сувишно и оптерећујуће по овај главни претрес. Ако се већ трудимо да будемо ефикасни, онда заиста мислим да је то непотребно, јер онда бисмо дошли у ситуацију да ми и као одбрана враћамо сваку реч, па зашто сам ја чуо ово, зашто сам чуо оно. Ово нису лабораторијски услови и мислим да ми не бисмо равноправно разговарали са вештаком на тој тачки. Јер онда ће тамо где, не знам пуномоћник оштећених Наташа Кандић чује – пр, ја бих можда чуо ко зна шта, дакле да не слутимо, јер то нису лабораторијски услови и да не бисмо били у ситуацији да оно што чујемо, уствари користимо методологију конфабулације, да попуњавамо празнине тамо где нам фали. Дакле, противим се предлогу из ових аргумената које сам у најкраћем рекао. Мислим да је то потпуно непотребно, јер доћи ћемо у ситуацију да онда о свакој речи, па онда не знам када ћемо завршити. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала. Пауза 15 минута.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се направи пауза у трајању од 20 минута ради паузе за одмор.

/

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

НАСТАВАК ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА И ДОКАЗНОГ ПОСТУПКА

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Позваћемо вештака.

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

Да се у склопу вештачења које је обављено од стране вештака професора др. Слободана Јовичића изведе као доказ приказ ЦД-а, са отклоњеним шумовима, а о коме је сачињен нов фајл под именом «V000-5095-1-A CHUNK2 VEST.ASF».

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја ћу само замолити да позовете сведока исто, сведок Стојковић Слободан. Да ли да Ви сада стојите. Ми ћемо сада да пустимо овај филм који сте Ви сачинили са отклоњеним шумовима и свим осталим, па ћу Вас замолити да Ви седнете можда ту ближе поред тужиоца, ако није проблем, да би чули и евентуално да би могли да коментаришемо у току самог филма шта је потребно. То је овај што смо доставили ради вештачења. Ви сте добили исто ово што и ми имамо, сви сте добили исто. Да ли ви имате на мониторима. Имате. Добро. Значи, сада ћемо да кренемо?

Гледа се филм са ЦД-а, који је вештачен од стране вештака проф.др.Слободана Јовичића.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где сматрате да треба да се заустави или било какав коментар, ја вас молим да ми кажете, да бих ја зауставила. Ево, то је први кадар, то одатле почиње. Изволите?

НАТАША КАНДИЋ: Извините, овако нема смисла. Ја мислим да једино има смисла уколико вештак сада прати ово и нама.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите, ја сам рекла, поставите питање све што хоћете?

НАТАША КАНДИЋ: Ја мислим да би било најбоље да он да тумачење и да каже, ево ту је манипулација.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Он је то написао, он је написао све?

НАТАША КАНДИЋ: АЛИ није једноставно спојити слику и тон.

/

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нећемо заустављати сваку секунду, јер би онда трајало десет сати, али дајте ово што Вам је битно, где хоћете, Ви реците, ми ћемо зауставити, али не можемо сада сваку секунду заустављати. Ево сада почиње, одавде је догађај, па сада где Вам није јасно, Ви реците, где тражите објашњења, реците, није проблем. Изволите?

НАТАША КАНДИЋ: То је значи четврти кадар где вештак каже да је, «ништа, двојицу ћемо убити, четворицу ћемо пустити, који буду», па значи, сада је то та нека манипулација. Сада мени се чини једино логично да нам вештак каже шта је овде сегмент и у чему је манипулација?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ево, прво ћемо вештака питати, ево у односу на овај сегмент. Овде сте ставили да је овде манипулисано, 4.1., је ли тако?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Да ли могу да седим или треба да устанем, извињавам се?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па, можда, пошто гледате ту, вероватно, онда останите, седите?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Хвала. Прво, желео бих нешто да објасним, ако могу да помогнем свима. Ова врста оваквог слушања и ајде тако да кажем, покушаја да се прође кроз материјал који сам ја кроз вештачење направио, неће уродити плодом, јер, једноставно, то јесте практично вештачење на лицу места, ако могу тако да кажем. Ја сам имао прилике у Лесковцу, судија ми је показао оптуженог, каже, ево то је човек, сада га чујете, да ли је то тај. Наравно, то се тако не ради, поготову што овде масу ових, како да кажем, дијаграма и тако даље, добијени су на самом сигналу, анализом. Према томе, ми овде само аудитивно можемо да чујемо нешто или не чујемо, тако да све заједно овакво слушање, по мени, нема смисла, да не кажем потребе, бар са аспекта вештачења. Са друге стране, нисам имао прилике, можда нисам био довољно сконцентрисан да госпођи одговорим на питање. Она чује једно, ја сам овде навео друго. То јесте тачно, јер ја сам био у ситуацији да поједине речи које ја добро не чујем или претпостављам да јесте једна реч, то што претпостављам, питам колеге, шта си чуо, он чује другу реч, трећи чује трећу реч. Наравно, у таквој ситуацији ја се са својом анализом спуштам на фонетски ниво, анализирам сваки глас по глас. Сваки глас има своје карактеристике и у спектралном домену то је овај спектрограм, овако приказан овде на сликама, ја као експерт могу да из таквог спектограма читам шта је изговорено. Наравно, сваки глас, сваки пловив фрикатив, назал или тако даље, да не улазим у појединачно, има своје обележје, своје карактеристике. Наравно, ако Ви сада у једном сигналу, рецимо као што је «ша» убаците кратку паузу рачунарски између «ш» и «а», Ви ћете чути «шта». Апсолутно, кога код питате, биће «шта». Према томе, ту је та пауза убачена као елеменат пловива, «т», када ми запнемо да изговоримо. Хоћу да кажем да у овим манипулацијама овде у сигналу има маса таквих ситуација и због тога неко чује овако, неко чује онако. Наравно, то није валидно. Тек оваква врста анализе, али ми то не можемо сада овде спровести. Ја бих једино био у ситуацији да донесем свој рачунар, своје софтвере да Вам то презентујем, практично ове исте дијаграме. Из тог разлога ја сам ту навео тачно временску скалу, место где је лоцирано. Из ових дијаграма се тачно види и временска скала где је то снимљено. Може се проверити, није спорно. У том смислу сумњам да ми можемо овде сада било шта у том погледу нешто друго урадити. Ја сам пре за неку варијанту да се ова процедура у овом смислу не ради са аспекта вештачења и овога транскрипта који је овде урађен. Евентуално, ако има неких посебно спорних елемената, ајде урадићемо додатно вештачење, али овако на лицу места то се у принципу не ради, нити ево видели смо,

/

се може шта урадити. Моја сугестија јесте у том смислу да можда не дангубимо време у том смислу. Ако Ви с другог аспекта процедуралне природе анализирате снимак, то је друга прича, али са аспекта транскрипта и вештачења, мислим да нема потребе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала Вам. Знате шта, пошто је овај транскрипт и пошто је сам ЦД састави део вештачења, они представљају једну целину са Вашим налазом. Значи, то је комплетно вештачење, сва ова, да кажем, три дела, како налаз и мишљење, тако и ови скинути шумови који су сада ипак другачији, пречишћени, тако и транскрипт, представљају једну целину. Из тог разлога ми морамо то да изведемо у оквиру вештачења, као доказа који изводимо. Могу, то потпуно разумем, да сте Ви то на много вишем нивоу долазили до самих речи и гласова него што ми овде можемо чути, поготово у овој судници на овај начин. Али, ја сам зато и мислила да се не задржавамо на сваком, да ли је «ш» или «т» или «р»: » или «м», него сам мислила на оним кључним кадровима који су проблематични. Значи, рецимо ови који су предложили браниоци, па су рекли за тај део, кадар број 7, па кадар број, значи они кадрови који нама заиста представљају проблем, јер углавном се тај део конверзације који иде чује и она је већ скинута и у овом истражном поступку, значи, то су неки делови који се могу јасно чути. У том смислу сам мислила да се изводи филм, а не да наравно застајкујемо код сваке речи, јер то је, обзиром на оно што сте сами рекли, немогуће извести. Изволите?

АДВ. ЗОРАН ЈЕВРИЋ: Ја лично мислим да је добро, ако неко има некаквих примедби везано за некакву реч или тако нешто, да и нама другима омогући да видимо ми, значи писмено ипак то би било јако логичније, па да и ми други знамо, јер овако чини ми се да ћемо сада слушати, да ли је мени овако, мислим судија да је све ово, даља прича излишна.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: На кључним моментима да се задржимо?

АДВ. ЗОРАН ЈЕВРИЋ: Него, ако је неко чуо другачију реч од овога што је вештак навео, ми смо сада дошли до тога, да каже, која је та реч.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја сам управо у том смислу и мислила?

АДВ.ЗОРАН ЈЕВРИЋ: Али ако је писмено да, онда и ми можемо сви да кући пробамо сто пута ако треба, хиљаду пута да видимо да ли је то та реч. Овако нећемо заиста нигде стићи. Мислим, то је моје мишљење, а Ви одлучите шта год хоћете.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја сам и мислила у том смислу, а не да се заустављамо код сваке речи?

АДВ.ЗОРАН ЈЕВРИЋ: Јер, писмено можемо да кажемо, да ли је то та реч, није та реч, мени се чини да је овако, а није онако и онда можемо, ако је писмено.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не знам који је смисао, да ли је то слово «ш» или «т», то нам сада. Шта кажете?

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Кажем, да овај филм сада и треба да се прикаже као саставни део налаза и мишљења вештака, без заустављања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја сам тако и мислила, само да се зауставимо на кључним моментима где је стварно проблем, кадар 4 да ли је проблем или кадар 7, јер нема те речи, па да то, тај део да видимо, а не на свакој речи да се заустављамо. Изволите?

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ: Председнице већа, мислим да ми је врло блиска идеја, да је добро то што сте сада рекли, да се погледа филм, чак и без заустављања, ево што је колега Јеврић рекао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ако треба да вратимо на одређене делове?

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ: Чак ни то. Ако неко има примедбе, ако бисмо ми имали примедбе на неким сегментима, онда би ваљало да то писменим путем урадимо, што

/

би требали, евентуално и пуномоћници оштећених или тужилац, ако имају некаквих примедби.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Што сте и могли урадити за ових месец дана од када сте добили налаз?

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ: То је, наравно, било могуће урадити.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Зато сам и дала месец дана времена?

АДВ. ЗОРАН ЛЕВАЈАЦ: Дакле, врло ми је блиско резонување, блиско резонување и вештака. Ја се бојим да ја овде ништа не чујем, знате.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Пошто смо сагласни око тога, ја мислим да је то управо тако и било, циљ извођења овог доказа да се не заустављамо, сем баш ако је неки кључни део, а ја сам дала месец дана времена да свако да примедбе неке на налаз, па да каже, није ово «ш», ја чујем «т», па шта је то, па бих ја дала вештаку да допуни налаз у међувремену. Према томе, идемо сада даље. Нека свако обележи поред транскрипта део који је споран, па ћемо да видимо после тога, да се не враћамо сваки моменат. Режија, ако може да се појача мало, доста је слаб тон.

Гледа се филм са ЦД-а, који је вештачен од стране вештака проф.др.Слободана Јовичића.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја схватам да је ово максимум који може да се појача од стране режије, звучни. Ја то видим, али ево да утврдим и јавно. Из режије нам јављају да је максимум који може да се појача ово. Мислим да не треба ово даље пошто је завршен овај део који нас је интересовао, тако да ћемо ту да станемо. Као што видимо, једино овај део по мени би био најзначајнији у кадру 7, о коме се и вештак изјаснио на 15. страни, 15-44. Ми смо прошли кроз овај део и сада, наравно, наше могућности да чујемо су много мање него што је то вештак могао. Пошто је онај ЦД који сам ја дала вештаку, значи, пре него што је он обрисао шуме такође саставни део на основу кога је вршено вештачење, ми ћемо сада да видимо да погледамо на том ЦД-у, замолићемо само да се однесе у режију, да се пусти тај део да би могли да упоредимо, 10.50, да нам пусте они из режије?

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Вештак је овде говорио за кадар 7 да се наводи у транскриптима оним из истраге, наводи се нека конверзација коју вештак није пронашао на ЦД-у, који му је достављен. Међутим, на ЦД-у, који ми имамо и странке и ми смо у паузи то погледали и ово што је на транскриптима из истраге, на том ЦД-у, и ми јасно чујемо и онда нам остаје нејасно, како Ви то нисте регистровали, односно било би добро када бисмо могли да упоредимо то што Ви имате са овим што сви ми имамо и сада ћемо тај део да пустимо, баш везано за кадар 7, на минутажи 10.50.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, да пођемо од овог дела који је најинтересантнији. Ево, то је овај део управо. Е, то је тај део. Овде се чује, на овој што сада приказујемо, то се чује. Претпостављам да сте сви чули то. Да не би више враћали, то сада није спорно?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Поред овог дела кога смо сада сви чули, чуо сам и ја, где сам ја у седмом кадру назначио да недостаје, одмах после тога стоји и овај део који се тиче овог успореног дела где сам назначио да је било компресије у спектру, изобличења дубоког гласа и тако даље. На овом снимку сада не постоји ни ово, тако да, једноставно, ја могу само да констатујем да сам ја имао

/

други снимак. Јер ја ово, једноставно, нисам чуо и нисам имао на снимку, плус што је било ових изобличења које сам овде назначио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је снимак са кога је преснимавано за све?

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Да ли је, након речи вештака да он овај снимак није имао, ја веће питам, да ли је тај снимак дат вештаку?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: ЦД који сам добио од суда ја сам вратио.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Е па тај, који је тај, ајте тај, емитујте тај.

Врши се увид у ЦД који је дат вештаку заједно са наредбом за вештачење и на коме је назначено да је примљено са потписом вештака.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи, ово сам ја уручила вештаку и он је то потписао. Ево, сада ћемо да видимо. Добро, то је тај део. Значи, пропуст један нам је био у копирању, обзиром на ово што имамо. То је, наравно, тако достављено суду у копијама. То ми нисмо, наравно радили, нити можемо да тим управљамо. То је технички део посла. Добро. Обзиром на све ово, изволите да чујемо. Изволите, тужиоче. Можете да скинете у режији са дисплеја?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Питање вештаку. Колико сам ја успео да региструјем време овог догађаја који је снимљен, отприлике 19 минута и 30-так секунди, лично мислим да снимање није вршено у континуитету. Моје питање управо у том правцу иде, а везано је за то, да ли је визуелни део евентуално манипулисан. Видимо одређене секвенце које се крећу из више кадрова, а видимо и одређене прескоке. Питање је следеће: да ли је догађај трајао 19 минута или је трајао неко друго време, зависно од сниматеља, тј. особе која је укључивала камеру или не и да ли то, да не испаднем лаик, да ли је у тим интервалима између кадрова који се очигледно разликују, је могуће интервенисати на видео снимку?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Па ја могу одговорити као што сам и овде назначио у овом мом тексту. Цео снимак који се налази на ЦД-у, траје веома много. Онај део који сам ја добио за вештачење се односио на препис снимка VHS касете, то је овај транскрипт који сам добио уз ЦД као радни материјал и тај део је трајао, ево како сам овде назначио, 23 минута 4 секунде и 24 слика у петој секунди. Значи, веома сам детаљно назначио онај сегмент са ЦД-а, који сам ја вештачио и транскрипт тог сегмента се налази у овом извештају.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само што Вас је тужилац питао, да ли је у том делу било могуће извршити убацивање или избацивање, баш у том делу у коме сте Ви вештачили?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Па, добро, у претходном свом излагању сам објаснио да у том делу који сам ја анализирао, нисам констатовао ништа на видео снимку да је манипулисано.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Могуће је да ја не баратам стварно довољним знањем из ове области, само је питање следеће: имамо, вештак је рекао 23 минуте, то су догађаји различити. Имамо оно што нас не интересује.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте, онај почетак и крај, мало који је.

/

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Значи, имамо ону, претпостављате ону средишњицу која нас интересује, због чега смо сви овде. Да ли је догађај трајао дуже од онако 19 минута, колико сам ја успео, одбацивајући први и задњи кадар, да ли је толико трајао или је могао трајати и неко друго време?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Питате ме нешто што Вам не могу одговорити. Једноставно, ја сам имао тај материјал и на њему сам радио. Да ли је могао трајати или не, како је снимано и тако даље, услови под којима је снимано, то је стварно.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Хвала лепо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, изволите?

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Ја бих се само надовезао на питање колеге заменика, дакле, снимана су три кадра. Кадар подразумева његов почетак и крај, почетак снимања које траје минут, два минута и потом камерман зауставља камеру и иде «стоп» и ако следећег тренутка крене са снимањем новог кадра, то се наравно региструје и Ви сте то регистровали, али, дакле, између та два кадра мора бити нека пауза. Према томе, по мени, иако сам лаик, такође, ово што је снимљено је краће од онога што се стварно дешавало, има 24 кадра, имају 23 паузе које могу бити јако мале, али исто тако могу бити јако велике, али мора их бити.

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Ту сте сасвим у праву.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: И сада заменик Вас је питао још нешто. Снимљена су два кадра, па камерман, да ли може да премота од овог последњег кадра да премота 30 задњих секунди и да крене са снимањем новог кадра преко постојећег материјала, преко већ снимљеног материјала, разумете и да ли бисте Ви тако шта, то јесте једна одређена манипулација, да ли бисте Ви то анализом могли да региструјете или бисте исто имали крај оног кадра и почетак овог и њихово преклапање у тој једној слици?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Да, да, разумем питање. Пазите, то све зависи од врсте камере и типа. Али, то што Ви кажете то је сасвим могуће из простог разлога што камера, ако омогућава такву процедуру да Ви можете вратити траку, одређени део, практично наснимавање, то је тај стручни термин, следи од тренутка где сте Ви зауставили траку. Према томе, наснимавање подразумева пребрисавање претходног садржаја и наснимавање следећег садржаја. Према томе, у том случају, не може се идентификовати да је претходно на траци било нешто снимано или то је исти случај ако бисте узели већ снимљену траку па употребили за снимање накнадно нечега, свадбе, извињавам се, другог догађаја, опет ћете пребрисати претходни траг и наставити оно што снимате у датом тренутку. Значи, то иде следећи кадар за кадром.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Још ми се нешто наметнуло сада када смо посматрали овај Ваш пречишћени од шума пречишћени аудио и видео запис, наметнула ми се одређена десинхронизација између видео и аудио записа. То се најбоље види на пуцњевима. Види се удар зрна у тело и тек потом се чује пуцањ или видимо како тело пада, видимо дим из оружја, а тек потом чује се пуцањ. А ја не знам да ли сте и ви остали то приметили, али мени се то наметнуло.

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: То постоји на оригиналном снимку који сам ја добио као оригинални снимак. Према томе, након обраде аудио сигнала, оно што сам ја радио да би се потиснуо шум, није се ништа померило у синхронизацији аудио и видео дела. Према томе, обрада аудио сигнала у смислу потискивања шума, подразумева да фајл какав јесте, колико јесте дужине, прође кроз софтвер који потисне шум и на излазу тог софтвера се добије исти такав фајл,

/

потпуно исте дужине, ништа нема померања никаквих у том смислу. Наравно, то се после заједно спојило са видео делом и управо је добијен овај снимак. Тај асинхронизам између пуцња и трзаја оружја, то постоји у оригиналном, можемо погледати, видећете.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Јесте, то постоји, али ја бих желео од Вас да чујемо Ваш коментар, неко евентуално објашњење, како је то могуће, шта то подразумева? Претпостављам да камера која снима, истовремено снима и да ту нема никаквих проблема у синхронизацији међусобној звучног и видео сигнала, али на овом материјалу који видимо, види се та десинхронизација?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Да, да.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Шта је објашњење за то?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Пазите, ја сада могу да тумачим овако или онако. Евидентно је и сви то можемо видети тај асинхронизам, постоји и у оригиналном снимку. Одакле он, ја не бих да тумачим, али, очигледно постоји.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Да ли је то нека манипулација сада са записима?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: За очекивати је, што Ви кажете да то буде.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Манипулација нека?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Несинхронизам, али сасвим је могућа и та манипулација, али ту врсту манипулације ја, наравно, нисам могао да идентификујем, јер, једноставно, та врста асинхронизма очигледно постоји у целом том кадру.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Да ли је могуће Вашим техникама, стручним, наравно, то вратити па синхронизовати на одређен начин? Претпостављам да може.

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Може.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Да се то помери сада?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Може, може.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Хвала.

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: То је класичан проблем филмске индустрије.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли има неко од пуномоћника питања за вештака сада. Изволите, браниоци?

АДВ.ЈЕВРИЋ ЗОРАН: Само да се надовежем на судију Крстајића. Када снимамо камером и истовремено вршимо значи видео, истовремено имамо тонски запис, да ли постоји могућност асинхронизације? Значи, да ли је то уобичајено, да ли је то нормално да буде асинхронизације? То је суштина о којој причамо. Значи, ми немамо пренос тона посебно, пренос слике посебно, што смо имали из Хага, па сам се ја бунио против тога и тако даље. Овде имамо директно, значи, имамо и једно и друго.

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Ја ћу се можда мало нашалити па Вас упитати, да ли бисте Ви такву камеру купили. Ја не бих.

АДВ.ЈЕВРИЋ ЗОРАН: Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, ако нема питања за вештака, да ли има још нешто за вештака. Неко од оптужених, да ли има неко питање сада после овога. Изволите?

ОПТ.ПЕТРАШЕВИЋ ПЕРА: Ја бих само хтео док је вештак још ту, не знам да ли ће то да мења ситуацију, у камери је била велика касета, значи, оригинална касета која се иначе и изнајмљује. Није била она мањег формата, па да мора да се преснимава.

/

Само то сам хтео да сугеришем, а ту нам је и господин Стојковић, па можете и код њега то да проверите.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, у реду, хвала. Да ли има још неко од окривљених нешто. Добро. За вештака имате још пита. Па, нисмо га још прозвали. Сада смо још код вештака, ја питам да ли имамо за вештака. Стојковић Слободан, хоћете доћи, молим Вас овде. Ви сачекајте, молим Вас још мало, мораћете.

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН, са личним подацима као у списима предмета,

Упозорен, поучен, подсећан на положену заклетву, па изјави:

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ми смо Вас поново позвали овде као сведока. Ви сте дали већ Ваш исказ у току главног претреса, али пошто се ради баш о снимку који сте Ви сачинили, што није спорно и вештачења тог снимка, ми смо Вас позвали у том контексту да чујемо сада, евентуално питања ако има за Вас и прво ћемо Вас ми, уствари питати са свим оним упозорењима, да сте заклету, да сте обавезни да говорите истину, све оно што сам већ рекла и први пут када сте саслушавани. То знате, разумете. Чули сте сада и видели сте филм, чули сте отприлике о чему се ради, који су проблеми. Интересује нас, то смо Вас делимично и питали и први пут, али сада пошто смо сви одгледали филм у оквиру вештачења, пошто сте га Ви снимали и Ви га најбоље знате, Ви лично сте руководили комплетним снимањем, према ономе што Ви сада видите и оно што сте Ви снимали, по Вашој процени, да ли је ту нешто мењано?

СВЕДОК СЛОБОДАН СТОЈКОВИЋ: Па, рекао сам ја да је мењано.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте, али нека још једанпут каже и у којим деловима?

СВЕДОК СЛОБОДАН СТОЈКОВИЋ: Па, не знам ја сада како да кажем у којим деловима, углавном, у почетку, како сада да објасним.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Определите део. Сви знамо доста добро филм, тако да ћемо знати?

СВЕДОК СЛОБОДАН СТОЈКОВИЋ: Па, не знам га ја.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим?

СВЕДОК СЛОБОДАН СТОЈКОВИЋ: Не знам га ја.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците у ком делу, па ћемо ми препознати. Ви не морате да знате, ако треба пустићемо, али реците у ком делу, на који део почетка мислите?

СВЕДОК СЛОБОДАН СТОЈКОВИЋ: Па, колико се ја сећам, после Пере и Медић Бранислава, онда нема тог дела.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У ком, када су изашли заробљеници из камиона?

СВЕДОК СЛОБОДАН СТОЈКОВИЋ: Када је било стрељање.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим?

СВЕДОК СЛОБОДАН СТОЈКОВИЋ: Када је стрељање било.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То није почетак, то је већ пола филма.

СВЕДОК СЛОБОДАН СТОЈКОВИЋ: Не причам о почетку.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекли сте у почетку, тако сте почели, у почетку је било. Ја сам Вас питала да ли је било измена, Ви сте рекли јесте, у почетку, па сада сте наставили то. Значи, у ком делу, када су тамо на пољани?

/

СВЕДОК СЛОБОДАН СТОЈКОВИЋ: Да, у том делу недостаје један сегмент ја мислим, колико се ја сећам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А који је то сегмент био који сте Ви снимили?

СВЕДОК СЛОБОДАН СТОЈКОВИЋ: Па, не сећам се тачно, али мислим да ту фали нешто.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли се сећате, шта фали?

СВЕДОК СЛОБОДАН СТОЈКОВИЋ: Па, не знам, у том снимању, недостаје, у том снимку недостаје и Момић и недостаје Аца на снимку. Ја сам, колико се ја сећам, то обухватио све, ако се добро сећам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, оног што се сећате, наравно, оно што се сећате то нам реците. Шта се по Вашем види Момић и?

СВЕДОК СЛОБОДАН СТОЈКОВИЋ: Не види се Момић ни Аца се не види.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Али по Вашем, оно што сте снимили, снимили сте, шта, шта раде они?

СВЕДОК СЛОБОДАН СТОЈКОВИЋ: Шта се дешавало, то не могу да се сетим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Али, Ви се сећате да сте њих снимали, њих двојицу?

СВЕДОК СЛОБОДАН СТОЈКОВИЋ: Ја мислим да ту тај део, тај један део да га нема.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То после оне прве пуцњаве?

СВЕДОК СЛОБОДАН СТОЈКОВИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Када Петрашевић пуца, после тога, у том делу?

СВЕДОК СЛОБОДАН СТОЈКОВИЋ: У том делу, да, фали, фали један део, нема га.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Пре него што се виде заробљеници?

СВЕДОК СЛОБОДАН СТОЈКОВИЋ: Или сам ја, можда сам ја, не знам, давно сам ја то, када се то дешавало. Не могу да се сетим тачно шта се све дешавало.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Значи, то је онај део пре него што се виде заробљеници да леже на ливади, тај део?

СВЕДОК СЛОБОДАН СТОЈКОВИЋ: Нисам Вас разумео.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Када пуца кажете Петрашевић, па пре него што се види снимак заробљеника како леже, јел у том делу кажете?

СВЕДОК СЛОБОДАН СТОЈКОВИЋ: Не у том делу, после тога, после тога, значи када је почело стрељање, буквално стрељање, иза Пере и Медић Бранислава, фали део ту где стоји Давидовић, Момић, па Аца, колико се ја сећам, е тај део фали, нема.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Који Аца?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Па Медић Александар.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па реците морамо знати који Аца. Тај део нема? Да ли сем тога има још неког дела кога се сећате, а да га нема на овом филму?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Мислим на крају да нема задње сцене.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Која је то сцена?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Није буквално задња, већ колико се ја сећам нешто ми се не поклапа задње ону двојицу, када је било убојство задње двојице који су пренели ове.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта Вам ту се не поклапа по Вашем?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Ту нешто сад ја не знам, ја сам у првом био кад сам био у УБПОК-у када сам давао изјаву ја сам био дао изјаву контра, па кад сам дошао овде дао сам опет контра изјаву, сад ја на крају нешто се мени ту не слаже.

/

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То што се Ви рекли сада Вас не питамо, ми Вас сад питамо шта се Ви сећате да сте снимили тада, а што на овом филму, чега на овом филму нема? У чему је разлика, то Вас питамо?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Па по мени је разлика онај ко пуца у том задњем делу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па шта се сећате да сте снимили, ко пуца, то Вас питам?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Ја колико се ја сећам, ја мислим да сам ја, да се сећам да је Момић пуцао, за другог нисам сигуран, али тај део, нема га.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел то пуца Момић испред куће или у кући?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Испред куће.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Испред куће?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Значи, стоји на улазним вратима, од улазних врата и пуца и сад тај део ми је нејасан и не могу да се сетим тачно ко је ту шта.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Али за Момића знате да сте га снимили да пуца?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Ја мислим да јесам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А да ли знате још за неког да сте снимили, а да га нема на снимку?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Па нисам сад сигуран да, не могу тачно да кажем то, не сећам се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Сем ова два сегмента која сте сад навели, значи тамо на ливади и ово испред куће, да ли има још неки део за који се сећате да сте снимили а да га нема на филму?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Колико ја знам не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То би значи та два била?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Само та два.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само та два? Добро. Да ли Ви имате неко сазнање да је нешто рађено са том касетом, са ЦД-ом?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Па чуо сам неке приче, не знам да ли су истините. Чуо сам да је Сова био код Џафера и да су они ту нешто радили, а шта су радили.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А да ли сте чули шта су радили?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Па прича се по граду да су избацили Момића и ДаВидовића да се не виде у неким сегментима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па јел то ти сегменти баш на које Ви сада нама причате да се сећате да сте снимили?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: То сада изгледа да сам ја наведен да кажем да јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нисте, ја Вас питам да ли је, Ви кажите јесте или није ако се сећате. Ако се сећате кажите да се сећате и шта се сећате?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Сећам се тог дела да га нема. Тог дела се сећам. Значи, нема га избрисан је, избачен, не знам шта је урадио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нема ни видео снимка, не само аудио, не само приче, нема ни видео?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Нема, нема ништа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ни видео снимка нема?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Па очито је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Тог дела с кога се Ви сећате? Добро. Да питамо вештака, обзиром на овакав исказ сведока значи, за те поједине делове, за које он нама сада каже да се сећа да је снимко а да ми их немамо овде на снимку, а односе се на Видео

/

снимак. Можете ли се Ви нешто изјаснити у вези тога, да ли би се такво избацивање, мада смо ми у том смислу питали, а сад имамо конкретно и делове, да ли би се то могло видети и да ли постоји могућност да се то на било који начин идентификује?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Шта ја могу да кажем, ја једино могу да кажем да улазимо у исказ господина, а што се тиче ЦД-а који сам ја имао на располагању, ја сам до сада све рекао шта сам имао да кажем, то улазећи у наравно исказ господина и тако даље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Није у мојој компетенцији.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Уреду. Хвала можете сести. Да ли сте још нешто сада поново гледајући филм приметили, било у гласовима, било у разговору, било у снимку, у било чему, а да се Ви рецимо сећате да је то пропуштено или да је додато или да нисте снимили, било каква одступања било какве врсте, по вашем сећању?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Па не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не можете да се сетите?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Ја се водим исто на снимак исто. Исто се подсећам гледам снимак и да ли се неког сегмента сетим или се не сетим, али не могу тачно да га погодим да је то тако.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро Ви сте у другој ситуацији, јер сте Ви лично снимали, ипак сте у другачијој ситуацији него остали, зато Вас питам да ли се Ви сећате, сећате или се не сећате, шта можете да се сећате, ако можете?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Овог дела сам се сетио, значи знам да сам снимао и да су били у крупном плану, сад Више нема уопште снимка у крупном плану.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У крупном плану?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Нема га, уопште не постоји.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То у оном делу који сте нам определили?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Да у том делу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У том делу нема?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Ја сам њих, кад је дошо, када смо дошли на ливаду ја сам њих ухватио у крупном плану све, сада их уопште нема.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, а да ли се што се тиче самог разговора, да ли се ту нешто сећате у вези разговора, да ли прати разговор овај који ми имамо на траци?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Па колико се сећам доста је тај разговор који је, јесте био разговор.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли се евентуално сећате да је било још нешто чега нема, значи аудио сад говорим, без снимка, него чисто коментари, разговори?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Не сећам се тога да је уопште било разговора.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нешто још да је?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Није било прекида, пазите уопште није било кад сам ја променио батерије, значи кад је камион се вратио назад и кад сам ја добио батерије, прекида уопште није било. Било је само један прекид када сам обилазио колону да дођем до скретања лево или десно, е ту је био један, само један прекид, значи прекида више ни једног није било.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У реду у снимању, то Вас разумемо, него управо због ових манипулација о којима говоримо да ли је нешто додато или одузето, зато Вас питам да ли се Ви сећате да је био још неки разговор који евентуално се не чује на снимку?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Разумем Вас шта ме питате, али не могу да се сетим.

/

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па то Вас питам, да ли можете да се сетите?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: То су сад већ појединости и ситнице које би требало памтити, записати па их памтити, то је мислим немогуће.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли се сећате да је још неки глас се чуо сем ових које ми имамо овде да се чују, глас неке особе која можда на снимку се не чује, а Ви знате да је говорила, коментарисала нешто?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Па не знам, нисам приметио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не можете то да определите? Да је неко коментарисао, говорио нешто, псовао, било шта радио а да то нема на снимку, а да се Ви сећате да је та особа говорила?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Па није било нешто тако, не сећам се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не знате то? Добро. Изволите?

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Само да, ово што господин Петрашевић мало пре прокоментариса, Ви сте нам рекли оно прошли пут када смо Вас саслушавали да сте Ви пар дана били тада већ добили ту камеру, односно да је Сова пар дана пре тога напустио ту локацију и Ви сте добили ту камеру. Каква је то камера била? Ево имамо ту вештака, каква је то била камера? Како нам је можете описати, какве касете користи, какве има манипулаторе, могућности функционалне и у том смислу?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Па колико се ја сећам била је ВХС обична касета, ова касета, значи класична.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Велика или мала?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Велика.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Велика, редовна касета?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Камера је била М6 или М7 нисам сигуран, Панасоник, да ли је М6 или М7 не могу сад тачно да кажем. Значи, манипулације са њом нисам имао никакве, назад нисам могао само напред. Значи, само снимање, то су могућности те камере.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Да ли та камера по Вама има могућности да се понаша као видео рекордер у смислу да се прикопча као таква на телевизор и да се онда она користи као видео рекордер?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Јесте, она је могла то некад, али у том моменту када смо је ми добили од Џафера, он је вероватно када је био овде могао је то да објасни, није могла ништа, само смо могли снимати, значи нисам могао да зауставим сад и да видим шта сам снимео.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Нисте могли да на неком њеном екрану могли да видите садржај, снимљено?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Могао сам само да видим задњи сегмент, сад значи да ако Вас снимам и сад задње оно што сам снимео Вас секунд сам могао да видим, значи на тај моментат сам могао само да видим.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Нисте могли да премотате траку уназад, па да снимате преко снимљеног?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Није могло, не. Она јесте имала у функцији то.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Да, да.

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Али није могла она тада да изведе тог момента јер је била покварена, само је могла да снима, зато је и Џафер дао нама да је носимо, зато што њему није служила низашта. Само је могла да снима.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Само је могла да снима?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Да, значи нема назад.

/

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Прошли пут нисмо схватили, него да се она тамо покварила па да сте је оставили на Јахорини?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Не, не она је.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: На поправци?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Да, да све је уреду оно што сам рекао да се она била тотално покварила, значи нисам могао снимати. Значи крај, завршетак нема Више снимања.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Добро, данас сте видели ово што и ми, видели сте да на крају овога догађаја који нас наравно посебно занима, да потом следе неки кадрови, окреће се неки ражањ или тако нешто, јесте ли Ви то снимали?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Да.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Да ли се сада ови кадрови, дакле ти последњи завршни овог догађаја који нас занима, да ли се уклапају са овим накнадним које сте снимали после дан, два, пет, не знам ни ја колико, да ли је то то што сте Ви тако снимали у континуитету или ту има још снимљених неких догађаја између који се ту не налазе? Само подсећања ради, Видели сте дакле шта је све туснимљено.

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Не могу сад да се сетим.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Не можете да се сетите, али сте Ви то снимали.

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Јесам снимео то, ја мислим то је то на Јахорини било. Знам да смо ишли тамо и да јесте, да ли је сада на Јахорини ја мислим да јесте. Да ли је тачно сад иза тога да је то снимак тај, не могу да се сетим.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само да се надовежем једном реченицом, значи да ли се сећате да после снимања овог догађаја, онако како се завршава кад се одлази од те куће јесте следеће што сте снимали овај догађај, тај са тим, животињом?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Разумео сам ја, не могу да се сетим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли се сећате да ли сте у међувремену нешто још снимали, то Вас питамо?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Па разумео сам, али нисам, не знам, можда и јесам али не сећам се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Који је интервал, када Ви одатле крећете после овог догађаја кад сте ви то на Јахорини кад то окрећете, да ли се сећате који је размак временски, колико је то дана?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Па не могу то, не знам како би то сад је израчунао да знам колико сам био.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ако се сећате, три дана, пет дана, два дана?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Па не могу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не сећате се. Углавном у том периоду нико други није користио камеру сем Вас?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Нико.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нико није користио. Добро. Изволите тужиоче да ли имате питања за сведока, да ли имају пуномоћници?

НАТАША КАНДИЋ: Да ли сведок може да нам помогне у тумачењу овог садржаја аудио, овај, записа. Први кадар почиње и каже се шта су добровољци, на кога се то односи?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта, изволите?

/

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Противимо се оваквом питању, ако већ имамо ситуацију да је вештак рекао да су биле манипулације у том аудио делу, онда свака оваква прича не иде. Могли бисмо ми да добијемо допринос утврђивању шта је било са касетом када би сви овде били сведоци који треба да буду сведоци.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, али ово је само да ли се сећа разговора, што ја лично сумњам да се може сетити.

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Противимо се питању, ако је било већ речено да је било код аудио записа манипулација, онда овакво питање, по мом скромном мишљењу не може да иде, наравно Ви ћете одлучити, ја ћу поштовати вашу одлуку.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Видите, питање је било да ли се он сећа, као што сам га ја питала, шта је убачено, шта је било шта није. То је онај део први, пре него што је догађај, јел на то мислите, на то мислите где ове жене кад причају? Ви не снимате тај део, Ви снимате... Кад Ви узимате камеру?

НАТАША КАНДИЋ: Снима, снима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Од момента овог догађај, јел тако, то снимате, Ви не снимате ово претходно. Па да, ја сам мислила да се односи на део који је снимао он од момента када тече ово са заробљеницима. Ово је претходан догађај. То је само обухваћено, мислим то није било ни потребно да се извештачи, али пошто је вештак морао однекле да крене, кренуо је од тог дела, није то. То уопште није, мислила сам у вези овога ако имате нако питање, сада у вези ево сада.

НАТАША КАНДИЋ: Добро, добро. Јел може онда да нам помогне, трећи кадар када они чекају и када, неко каже чекају Вука Вучића, да ли се сећа зашто чекају Вука?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па то смо га питали, чекајте ја ћу реаговати, немојте колеге, ја ћу. То смо га питали када је давао исказ, ово је сам само у вези тумачења снимака које је он снимао и вештачења, Више тих техничких ствари. То смо га већ све питали за Вука баш уздуж и попреко. Значи, баш у вези снимка ако имате нешто што рецимо, овде стоји да је неразумно, а Ви да питате да ли се Ви сећате шта је рекао, што је вероватно немогуће да се сети после толико година, али ето то би га могли питати, али.

НАТАША КАНДИЋ: По мени је чини се јако важно јер у том једном делу када неко баш у тренутку када су на ливади, стрељању, да неко каже јао овај је исти као онај горе, као да су браћа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Али то можемо прочитати, то је јасно, него нешто што не можемо у смислу тумачења ових неких делова које не можемо да прочитамо, који су неразумни, а да ли се можда он сећа пошто је био тамо, а ово што можемо прочитати то можемо.

НАТАША КАНДИЋ: Па да, једнио што не знамо на кога се односи.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро имате нешто, имате ли питања за сведока?

НАТАША КАНДИЋ: Имамо, ево шта је четврти кадар кад један заробљеник тражи да пије воду, барица, па онда га неко пита, и сад у транскрипту ни у оном што је вештак добио, ни у његовом нема тог дела који смо ми овде чули, па да можемо да поновимо

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У четвртом кадру?

НАТАША КАНДИЋ: Молим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У четвртом кадру?

НАТАША КАНДИЋ: У четвртом, јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па који део само ми реците?

НАТАША КАНДИЋ: 1344, четврти кадар, када он каже «шта ни ти ниси...»

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: «Ни ти ниси», па то ПР?

/

НАТАША КАНДИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли се сећа то ПР, која је реч изговорио?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Реко сам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да.

НАТАША КАНДИЋ: Да, то смо говорили, овде смо, чак је Александар Медић.

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Можда она зна да тачно који је део избачен, боље да је то питала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, сада ћете одговарати на питање пуномоћника, а кад будете Ви немојте Ви коментарисати.

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте да коментаришете, нисам Вам рекла да коментаришете.

НАТАША КАНДИЋ: Па немам ништа друго.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, да ли имају браниоци питања?

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Мало пре рекосте да се он, не би могао сетити нешто. Ја ћу питати нешто друго, погледао је касету, чуо је шта се говори. Да ли, да кренем тако, да ли дозвољавамо могућност да је још нешто било речено а да тај део није снимљен?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То сам ја питала мало пре.

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: У реду. Конкретно да ли се сећа дела казивања које гласи дословце овако?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте које гласи, него реците у ком делу се налази и догађаја па да питамо.

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: У том делу кога нема.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па он је рекао да се не сећа, ја сам питала баш због тога.

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Ми питамо, конкретно ћу да му поставим питање једну реченицу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па онда је то већ сугестивно питање, ако му Ви постављате текст а он каже да или не. Онда знамо да таква питања нису дозвољена у суду. Него наведите га на други начин, а немојте рећи о чему, па то је ко мало пре ово, јели то окривљени, овај каже јесте или није. То је то што смо сад рекли.

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Да ли се евентуално сећа да је неко од актера догађаја на ливади.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте само рећи шта је рекао. Рекао нешто у вези нечег, па не можете рећи реченицу која је директно на коју мислите.

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Знате шта, моје подсећање може некада да буде подпомогнуто асоцијацијом. Ја морам да поставим директно питање да би могао да се изјасни.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па онда сугеришете одговор.

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Пазите ако ме неко подсети нешто, онда.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Знате да улазимо онда у сугестивна питања, ако тако поставите. Реците у делу када су на ливади, када нема тог дела где су та двојица снимана још.

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Да ли неко?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је неко коментарисао у вези нечег, тако нешто?

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Јесте, да ли неко тражи?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нешто на неки начин, од некога, да ли моли, кука, плаче, тако, немојте директно реченицу, то би стварно било, да ли неко од оштећених, да ли неко од окривљених каже нешто, тако уопштено, немојте.

/

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Да ли неко од окривљених који се налазе на ливади има некакав захтев, у односу на заробљенике и у односу на егзекуцију? Ајде да пробамо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли се сећате да је неко нешто рекао, од прилике тражио од њих или да им је нешто тако коментарисао, да ли се сећате?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Сећам се само на крају.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само гласније јер се ништа не чујемо.

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: На крају се сећам, значи кад су прешли код викендице кад је, она двојица што су их преносили, знам да је Перу Петрашевића, тога се сећам, питао да пије воде и Пера Петрашевић му је дао воде. Е тога се сећам само. Само тог дела.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Тог се сећате?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: А овде, у овом делу не могу се сетити, јер и ја се водим снимком исто.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте на то мислили или не, ако нисте реците не?

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Не, нисам на тај део мислио, то је овај део на ливади.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви сте мислили на део на ливади баш, пре него што је кренула егзекуција?

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Да. Да ли је у односу на егзекуцију на тог ко ће већ тамо учествовати у томе, да ли неко од актера, значи који је био на лицу места тражи нешто у односу на неке заробљенике?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли се сећате да је окривљени, неки од окривљених тражио нешто од оштећених, од заробљеника да ли се сећате?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Не. Морао би гледат снимак, па да би онда ја мало.

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Пазите, тод дела снимка нема.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не сећате се, да ли се сећате, ако можете можете. Добро, изволите, имате још нека питања.

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Врло је битно, не могу да кажем, ми знамо тачно реченице које су изговорене.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па знам, ако их ми изговоримо више их не можемо поставити сведоку. Изволите?

АДВ. ФАЈФРИЋ ЖЕЉКО: Он је у једном моменту рекао да је отишао испред колоне, то се сећате тог снимка и да је почео снимати и да од тог момента више нема прекида, што ће рећи то је све од тад па надаље један кадар, да ли сам у праву?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли један кадар, него континуирано снимање, јел тако то је једно континуирано снимање.

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Само је био један прекид и онда је нон-стоп.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Континуирано снимање до одласка?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: До краја.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ниједног момента нисте зауставили?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Колико се ја сећам, можда још једанпут када сам прелазио од ливаде до између викендица. Значи, то је можда евентуално два прекида.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Али и то је можда или за сигурно?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: За један сам сигуран 100%, значи када сам, па то се Види и на снимку, када сам био одстраг сам их снимо и онда само одједанпут однапред снимам их где долазе мени, значи јасно је да је ту био прекид, немогуће је да сам могао у трку да снимам.

/

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, добро.

АДВ.ФАЈФРИЋ ЖЕЉКО: То зато питам зато што при егзекуцији има прекида и још једно питање, сад је спомињао, каже да су му се искази разликовали док је био на УБПОК-у и не знам још где, да ли је он у УБПОК-у гледао можда снимак неки?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Филм да ли су му показали?

АДВ.ФАЈФРИЋ ЖЕЉКО: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли су вам показивали у УБПОК-у?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Колико се ја сећам нисам гледао филм, само нисам знао да кажем да ли је Вук био присутан тамо или није.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, баш Вас пита бранилац само да ли су вам показали филм као филм.

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Не, нису.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нису.

АДВ.ФАЈФРИЋ ЖЕЉКО: Да ли је негде још гледао филм пре него овде?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Пре него овде на претресу или мислите у суду уопште?

АДВ.ФАЈФРИЋ ЖЕЉКО: У истрази, у суду у истрази код истражног судије?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте гледали у истрази, код истражног судије?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Јесам гледао када сам био код, био је приказан, па били сте и Ви присутни.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Када је био на претресу, али Вас пита код истражног судије, тамо у истрази када сте саслушавани, пре него што је кренуо претрес, када Вас је истражни судија колега?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта вам је он показивао слике а није филм, јел?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Само слике.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Филм вам није показивао?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Део филма сам само видео, то Вук како долази, пошто ја нисам могао да се сетим пошто су ме питали да ли је Вук био присутан пре стрељања. Ја сам рекао да није.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Нисам могао да се сетим тог да је Вук уопште долазио тамо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па вам је судија пустио тада тај део?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Само је тај део пустио када Вук долази и ништа више.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

АДВ.ФАЈФРИЋ ЖЕЉКО: Значи у то у међувремену до истраге није гледао нигде снимак, колико сам га сад разумео?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Није у званичним институцијама, мислим у суду у полицији.

АДВ.ФАЈФРИЋ ЖЕЉКО: У полицији, да, да, да ту.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Можда је гледао овако, колико сам ја схватила тако је одговорио.

АДВ.ФАЈФРИЋ ЖЕЉКО: То. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите, да ли има питања? За сведока, ако нема више питања и за вештака. Изволите?

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Само ћу се надовезати на ово питање колеге Левајца, ја сам мало проверио ове своје белешке господине Стојковићу, Ви сте рекли «ишли смо према ливади и тамо је неко одвојио двојицу да легну, не знам

/

ко», дакле, активности окривљених према оштећенима ту на ливади има и Ви их описујете, ево то је на претресу било када смо Вас саслушавали?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Да.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Па ово схватите као предочавање вашег казивања јер данас рекосте не знам ништа, јел тако и неко подсећање да бисте можда одговорили на питање колеге Левајца?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Па другачије захтева када видиш снимак и онда се подсетим неких детаља и онда могу да га објасним, овако сад на слепо не могу да се сетим пре десет година шта се дешавало. Значи, неких сегмената се тачно сећам а неких се не сећам, зато што сам имао проблем и са камером.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Ако Вас је ово сад што подсетило, онда прокоментаришите то, то сте нам Ви рекли када смо Вас саслушавали овде у претресу «ишли смо према ливади, тамо је неко одвојио двојицу да легну, не знам ко», заиста ми чујемо тамо чујемо «лези, лези», касније ћемо двојицу видети да устају да им се руке развезују, да потом одвлаче, па се то све уклапа у ту причу, е сад схватите ово као подсећање неко?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Не могу да се сетим сад, на кога сам,

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Овој четворици је неко наредио да, то, јесте. Шта кажете?

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Могу сад да питам?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Хвала лепо. Након овог предочавања, мислим, нисмо што каже у ситуацији, али заиста изузетно квалитетно предочавање, ја се захваљујем судији Крстајићу, е управо на ту двојицу јел било неких захтева?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па то сте могли рећи као што је сада предочено, а не директно.

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Мислим предочено је и што сада улазимо у сугестивност питања то хоћу да избегнем, зато што знам да то није дозвољено питање.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Управо зато и кажем.

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Дакле ја нећу овде ништа да урадим што није дозвољено.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, ево то је. Изволите. Па сад је то одговорио, имате још нешто да кажете?

СВЕДОК СТОЈКОВИЋ СЛОБОДАН: Морао бих да Видим снимак па да се подсетим шта се ту дешавало.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, па сад сте гледали, сад је био приказан.

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Све је у реду.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи, завршили смо са сведоком и са вештаком, можемо да отпустимо вештака, сведока такође. Изволите тужиоче?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Иако то није био наш предлог овде се појавиле одређене нејасноће у вези снимка који је вештак имао приликом свог налаза и мишљења. Ја предлажем да се вештаку да касета која је била предмет овог поступка, а не неке верзије овакве или онакве, јер смо видели да те верзије нису како ваља, па предлажем да се вештак након одређеног времена кад погледа касету изјасни да ли остаје при овом свом налазу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала. Само претходно ћемо отпустити сведока пошто нам он уопште више није потребан. Ми смо завршили са Вашим саслушањем, нећете нам трабати за сутра, значи за данас смо завршили, можете да идете. До виђења.

/

Заменик тужиоца за ратне злочине, обзиром на данашње извођење доказа саслушањем вештака и приказивањем ЦД-а, предлаже да се вештаку достави касета која се налази у списима предмета да би је вештак прегледао и изјаснио се да ли у односу на ту касету и на примљен ЦД са кога је обављено вештачење постоје одређене разлике и да ли остаје при свом датом налазу и мишљењу или га евентуално треба допунити или изменити.

Јел тако? Добро.

Изволите браниоци да се изјасните у вези овог предлога?

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: У начелу немам ништа против предлога тужиоца јер и ми смо то учили и у том правцу смо казивали на данашњем главном претресу. Међутим, након, остављамо на оцену суду овај предлог тужиоца из једног врло простог разлога, дакле, нећу га експлицитно подржати, зато што је вештак врло јасно у свом образложењу рекао, дакле, да како се начелно врши пребацивање, дакле са видео касете на ЦД и после теоретски са ЦД-а на видео касету. Зато мислим да једино би вештак могао да се изјасни да ли, јер ја колико сада схватам у суду има да ли техничких разлога или неких других ја не знам, али да постоји очигледно Више ЦД-а, један који је дат вештаку, па смо после тога видели други ЦД где сам вештак каже да то није био ЦД који је био у његовом притежању, поставља се питање колико ЦД-а уопште у списима има, ја то не знам. Оно што сам ја добио, знам шта сам добио, али очигледно да постоји још нешто, да ли је грешка у техничком снимању или нешто друго ја то овога тренутка не знам. Дозвољава могућност да је то то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па то је разлог што тужилац и предлаже, ја претпостављам не би био други разлог. То је основни разлог зашто тужилац и предлаже да се достави касета, мислим управо због овог што смо сад констатовали.

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Знате, ја верујем апсолутно у професионални и то је вештак и показао, професионални интегритет вештака, он је врло јасно рекао, не знам зашто, али имам одређене врсте резерви према поновном саслушању вештака и мислим да ако ће се изјаснити само кратко и јасно на оно што тужилац тражи, онда је то уреду, ако будемо поново ишли на вештачење онда се ја противим том предлогу. Дакле, ако је само то што тужилац тражи.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па то сте чули шта је тужилац предложио? Предложио је у том делу да види да ли има разлике и дасе у односу ако има те разлике изјасни?

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Верујте да имам неки осећај зашто се сада то ради.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, али ја Вас нисам питала за осећај, ја сам Вас питала да ли се слажете или не слажете са предлогом, само толико да ми кажете?

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Ево, нисам могао да вам не кажем тај осећај, али нећу више.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Сад не знам шта би унели у записник. Изволите, остали браниоци.

АДВ. ФАЈФРИЋ ЖЕЉКО: Ја се у потпуности слажем. Ја сам овде и спомињао, није ми уопште ни јасно због чега је онда био ЦД, а није добио видео касету, будући да је видео касета доказни материјал, а ово је само ипак је то друга рука и то није то, и то је требало урадити одмах, према томе у потпуности се слажем и прихватам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Хвала. Изволите?

/

АДВ.ЈЕВРИЋ ЗОРАН: Ја с обзиром на мој предлог да се издвоји из списка предмета ова касета једино могу да оставим суду на оцену.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Адв. Левајац Зоран не може да се изјасни у вези предлога тужиоца.

Адв. Фајфрић Жељко сагласан је са предлогом тужиоца да се видео касета достави судском вештаку како би је исти прегледао и утврдио да ли на овој касети постоји евентуално одређени аудио или видео снимак који се не налази на ЦД-у и да у том делу обави вештачење.

Адв. Јеврић Зоран не противи се предлогу, а оставља суду на оцену овај предлог.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Ја бих Вас само замолио професоре да одговорите на једно наше питање. Имамо ВХС касету под условом да је са ње коректно технички ископирано у рачунар и потом нарезано на ЦД који је вама достављен, да ли то на било који начин Вас омета да се изјасните на питања која смо вам поставили, односно, да би Ваши одговори на та иста питања били једни под условом да сте Ви имали у рукама ВХС касету или коректно копиран садржај те ВХС касете у дигиталном облику на компакт диску?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Пазите, ако је са видео касете директно преснимљено на ЦД, претпостављам да је то идентични систем, апсолутно идентично, према томе ако је то случај ја вероватно нећу констатовати никакву разлику.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Ви немате никаквих проблема?

СУДСКИ ВЕШТАК Др СЛОБОДАН ЈОВИЧИЋ: Ако су већ овде постављене сумње у валидност ЦД-а, може се исто тако поставити сумња, извињавам се сада је овај мој можда коментар непотребан, и за видео касету, тако да што год Ви мени дате ја ћу урадити.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ВЕСКО КРСТАЈИЋ: Не, него да бисмо отклонили ово што колега Фајфрић каже, због чега се то даје сад у дигиталном облику када имамо ВХС касету, потпуно је небитно само под условом да је коректно ископирано, али очигледно је проблем неки био из копирања наших техничких служби.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је суштина наравно. Добро. Да ли је, пре него што наравно одлучи веће о овом предлогу, да ли има још неких предлога? Тужиоце да ли имате Ви неких предлога? Пуномоћници да ли у даљем току поступка имате предлога сем ове касете, сад смо за њу чули или нешто друго? Немате? Браниоци? Ево само да прво бранилац па ћете онда Ви. Не Петрашевић је хтео прво па сам рекла прво бранилац. Да, да то је ОК.

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Председнице већа, ми остајемо код свих предлога које смо изнели у досадашњем току поступка. Ја ћу посебно инсистирати и замолити суд, мислим да је изузетно важно да се омогући саслушање предложеног сведока Гаврић Драгана. Заиста када смо изводили оволико доказа и имајући у виду сложеност и дужину поступка мислим да суд неће изгубити ништа, али истина може да добије

/

нешто. Дакле, врло нам је битно саслушање сведока Гаврић Драгана и наравно свих осталих доказа које смо предложили, не можемо сада казивати због чега је то, ја могу да образложим предлог у оној мери у којој Ви то будете дозволили, али заиста молимо и апелујемо на суд да нам се то омогући јер је то битан део онога на чему се заснива одбрана. То је једна ствар и других предлога сем онога што смо до сада истакли немамо. Међутим предлажемо сада, после ове ситуације са касетом у току истражног поступка Момировић Драган звани Цафер је саслушан, он није предложен у делу оптужног акта који говори о предлогу доказа и у том смислу мислимо да би било битно да се он непосредно саслуша, да евентуално могуће мимо онога што је рекао у истрази добијемо нека сазнања и надам се да после овога лиматијаса са касетом тим видео записом који има свој аудио део. Ја вас молим да се саслуша Наташа Кандић, мислим да део одговора можда можемо добити и отуда, можда код Цафера у његовој фотографској радњи немамо одговарајуће, условно речено софтверске системе, али можда на неком другом месту имамо и можда. Ево колега Тодоровић се поново смеје.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро немојте.

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Дакле, зашто вам образлажем то, јер смо добили доказе, ја само подсећам на оно што је изведено као доказ, имамо јасан доказ да је Сова који предаје касету близак рођак и са Давидовићем и са Момићем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па добро то знамо до сада.

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Знамо, ето ја Вас молим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А шта сте рекли за овог Гаврић Драгана, јел сте Ви нама доставили прошли пут његову адресу.

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Како да не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само реците а на које околности, добро не морате понављати, само укратко ако можете у две реченице.

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Ево ја ћу вам прочитати поново. Гаврић Драгана из Суботице на околности.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То знамо, мислила сам сем тога што има у поднеску.

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: На околности поступања другооптуженог Петрашевић Пере као припадника других ратних јединица на територији Западне Босне током ратних догађаја.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То знамо. Мислили смо да је нешто конкретно директно везано за догађај, зато, то знамо.

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Ево рећи ћу вам врло коректно. На том делу ратишта, дакле само један координатни систем. Дакле на том делу ратишта, Петрашевић Перо је био командант једне јединице, командир једне чете,

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То сте прошли пут све рекли, да ли има нешто ново сем тога?

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Имали су заробљенике.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Све знамо то.

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Имали су одређена поступања. Треба ли више.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА:

Адв. Зоран Левајац остаје при свим својим предлозима које је истакао у досадашњем току поступка, с тим што посебно подвлачи и поново наглашава потребу да се у својству сведока саслуша Гаврић Драган, са адресе коју је доставио у поднеску, а из разлога који су наведени у поднеску, као и Момировић Драган звани Цафер. Такође понавља предлог да се у доказном

/

поступку саслуша у својству сведока Наташа Кандић јер сматра да би она могла да објасни и да више детаља у вези снимљене касете.

Изволите браниоци даље? Немате предлога нових. Ништа, све ово је до сад у реду. Тужиоче само још једанпут да Вас питам у вези ових предлога, мада сте се Ви већ изјаснили.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Већ сам се изјаснио поводом тога.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи добро.

Заменик тужиоца за ратне злочине наводи да се у вези ових предлога већ изјаснио и да нема ништа ново да дода.

А што се тиче пуномоћника, имате ли ви неких још предлога у доказном поступку? Немате. Добро.

За сутра смо као што знате заказали сведока Шандор Данила, да саслушамо. Са вештаком смо данас завршили и са свим овим. А јел сте Ви желели, извињавам се Петрашевић је желео нешто. Јел можемо вештака да отпустимо ако немате везе. У вези вештака требате? Изволите.

ОПТ.ПЕТРАШЕВИЋ ПЕРА: Само сам хтео предлог ако је то могуће, та Видео касета кад буде вештачио, ако може да процени колико је стара.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Старост те ВХС касете?

ОПТ.ПЕТРАШЕВИЋ ПЕРА: Да ли је тих 11 година или је можда млађа, што ја лично мислим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, у реду. Ми прво нисмо ни одлучили шта ћемо са том касетом, али ако буде онда ћемо у вези нашег предлога.

Опт. Петрашевић Пера предлаже да уколико се вештаку буде доставила касета са снимком да се изјасни ако је то у могућности и о старости те касете.

Јел то? То је то све. Добро, да ли има неко од окривљених још неки предлог? Нема. Добро.

АДВ.ЈЕВРИЋ ЗОРАН: Видим да сте за сутра позвали Шандора, ја заиста сутра не могу доћи, а колега Перковић такође ми имамо доле, ја сам вам послао писмо и данас сам заиста учинио напор доле, поште се као чита то, међутим, сутра већ почиње наше жалбе презентирање пред Врховним судом везано за Овчару. Апсолутно пошто тамо не може нико из канцеларије да ме замењује због неких других процесних проблема, ја заиста не могу сутра приступити, ако дозвољавате да неко од њих двојице формално приступи, мада чини ми се да имамо понеку колизију у исказима, ја то прихватам, али ја заиста не могу сутра. Ако Фајфрића прихватате да може, нека може слободно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Овај сведок није сведок који би нам нешто, тако да кажем открио Америку, заиста мислим да би стварно било глупо да се одлаже само због

/

његовог саслушања. Мислим да није сведок који ће нам сада нешто рећи, а имамо исказ у истрази.

АДВ.ЈЕВРИЋ ЗОРАН: Ја вам говорим заиста мој став.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ако колега Фајфрић буде прихватио ја мислим да нема разлога.

АДВ.ЈЕВРИЋ ЗОРАН: Не може нико да замени ни доле ни овде.

АДВ.ФАЈФРИЋ ЖЕЉКО: Не може.

АДВ.ЈЕВРИЋ ЗОРАН: Може судија, ја мислим да може у принципу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да реци у ком делу?

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Председнице већа, постоји, ја немам ништа начелно против дакле да се одложи, не може..... Рећи ћу Вам само један детаљ постоји колизија између првооптуженог и брањеника колеге Фајфрића, Александра Медића у погледу да ли је наређено снимање, дал није наређено снимање, и да не набрајам даље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То би било.....

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Постоји колизија, не може га заменити, ја сам вољан и ја да га заменим ако треба и после подне да му помогнем нешто, али формално правно не може.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви сте мислили Перковића и Вас, ја сам схватила само Вас? Не, у односу на Перковић, ја сам схватила сам Вас он мења, а Перковићу нека дође неко из његове канцеларије. Не, не ово је било само у односу на колегу Јеврића.

Бранилац: Не мислио је колега Јеврић на обоје, ако сам ја добро разумео.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја сам схватила да он мисли у односу на њега.

АДВ. мр. ЛЕВАЈАЦ ЗОРАН: Немам ништа против начелно и не можемо противзаконито.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел он је реко неко из моје канцеларије не може, па сам ја, а Перковић има из своје канцеларије људе који могу доћи. То је у реду што се тиче Вас, али нема сметње за колегу Фајфрића у односу, а за Перковића Ви стварно обавестите некога да дође из његове канцеларије, он није проблем ту.

Углавном за сутра је значи заказан сведок Шандор Данило. Добро.

О овим предлозима који су изнети на данашњем главном претресу суд ће накнадно одлучити.

Веће мора да одлучи накнадно о овим свим предлозима, пошто има их доста, а нарочито у вези ове касете.

Реците ми молим Вас ваше трошкове за данашњи долазак, хоћете нам доставити писменим путем или ћете нам то сада рећи?

Вештак ће трошковник за присуствовање данашњем главном претресу доставити суду писменим путем.

/

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се данашњи главни претрес одложи, а исти се наставља дана

-26.09.2006. године у 09,30 часова у судници број 1.

Хвала вам, Видимо се сутра.

До виђења.

ЗАПИСНИЧАР

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА